

PETR NOVÁK
MATOUŠ VINŠ

AKTUALIZOVANÉ
VYDÁNÍ PRO ROK 2019

TRAVEL BIBLE

PRAKTICKÉ RADY ZA MILION,
JAK PROCESTOVAT SVĚT
ZA PUSU

Matouš Vinš, Petr Novák

TRAVEL BIBLE

(ukázka)

Praktické rady za milion,
jak procestovat svět za pusu

Travel Bible

Praktické rady za milion, jak procestovat svět za pusu

Petr Novák, Matouš Vinš

Copyright © 2018, Petr Novák, Matouš Vinš

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být šířena bez výslovného souhlasu vydavatele.

V knize použité názvy programových produktů, firem apod. mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

Odpovědný redaktor: Petr Novák

Redakční spolupráce: Monika Kyselová

Jazyková korektura: Eva Navrátilová

Obálka: Kristýna Sataryová a Simon Anfilov

Podle sazby Petry Lochmanové e-knihu vytvořil

[Milan Vilímek Jihlavský](#)

Nakladatel:

Travel Bible, s. r. o.

K závětinám 213

150 00 Praha 13 – Řeporyje

Vydání třetí

ISBN 978-80-87672-54-9 (tištěná kniha)

ISBN 978-80-907161-3-1 (EPUB)

ISBN 978-80-907161-4-8 (MOBI)

ISBN 978-80-907161-5-5 (PDF pro čtečky)

Cestovateli! Knihu jsme opatřili tvými osobními údaji. To jen tak pro jistotu. Bohužel totiž nedostáváme žádné příspěvky od státu, takže nemůžeme knihy rozhazovat, jak se nám zlíbí. To bychom pak nemohli testovat nové cestovatelské vychytávky... Pokud se s někým chceš o naše evangelium podělit, odkaž ho prosím na www.travel-bible.cz – objednání je snadné, vždyť to znáš. Nebo mu ji kup jako dárek.

Cestovatelský Bůh má oči všude a když zjistí, že se Travel Bible někde nelegálně šíří, dost ho to rozzlobí. A bude moc dobře vědět, kdo za tím stojí. Elektronická kniha obsahuje tvé osobní údaje z objednávky.

Pokud se k tobě kniha dostala jinak než přes e-shop na www.travelbible.cz, ale chceš se přesto zachovat jako gentleman, stačí, když to napraviš teď a koupíš si ji.

8. příkazání znáš? Nepokradeš...

Obsah

ÚVOD	7
----------------	---

ČÁST 1 — PŘED CESTOU	12
--------------------------------	----

1	PROČ VYRAZIT NA CESTY?	13
2	CESTOVÁNÍ NENÍ DRAHÉ	25
3	PŘEKONÁVÁME STRACH.	32
4	JAK ZÍSKAT DOSTATEK PROSTŘEDKŮ NA CESTY?	52
5	LETENKY	78
6	CO ZAŘÍDIT PŘED ODJEZDEM	149
7	JAK A CO SI NA CESTY ZABALIT?.	176
8	PŘÍSTUP K FINANCÍM	195

ČÁST 2 — NA CESTĚ	227
-----------------------------	-----

9	JAK UŠETŘIT NA CESTÁCH	228
10	CESTOVATELSKÉ DESATERO	307
11	JAZYKY A PROČ SE JE UČIT?	311
12	LUXUSNÍ ZÁŽITKY I PRO BĚŽNÉ LIDI	332
13	DIGITÁLNÍ NOMÁDSTVÍ	352
14	DOBROVOLNIČENÍ – VÝMĚNA PRÁCE ZA BYDLENÍ A JÍDLO	401
15	JAK SI NA CESTÁCH PŘIVYDĚLAT?.	413

ČÁST 3 — PO CESTĚ 420

16	JAK VYUŽÍT ZÁŽITKY Z CEST?	421
----	--------------------------------------	-----

ZÁVĚR 463

Závěrem bychom chtěli říct něco hlubokého: CESTUJTE	464
Jak na cestu kolem světa za 20 až 30 tisíc	467
Práce na zaoceánské lodi – nekončící dřina, nebo zážitky na celý život?	497
Rodina Tatranských: „Děti by neměly být překážka, ale naopak obrovská motivace pro objevování.“	508
Silvia Púchovská: Surf, práce a život digitální nomádky . .	520
12denní road trip napříč australským outbackem: praktické tipy, podrobná trasa i místa, která nesmíte minout	532
Poděkování	555
Kam dál?	557
O autorech	560

ÚVOD

Každá správná cestovatelská Bible by měla začínat nějak takto:

Tvá víra v cestování budiž posílena.

Tvůj čas na cestách prodloužen.

Tvé náklady sníženy na minimum

a tvé zážitky maximalizovány.

~~Ámen~~ LETADLO

A o tom je Travel Bible, kterou právě začínáte číst. Již mnoho let se nás turistický průmysl snaží přesvědčit, že dlouhodobé cestování je příliš drahé. My vás naopak přesvědčíme, že vyrazit na několikaměsíční cestu nemusí být o nic dražší, než běžný zájezd za exotikou. Když na to přijde, můžete se z cesty vrátit s naduštějším kontem, než když jste odjížděli. Opravdu.

Asi každý si jednou položí otázku, zda se chce věnovat budování kariéry, pracovat osm hodin denně a jednou až dvakrát do roka odjet na dovolenou, nebo se vymaní z krysího závodu a vypraví se objevovat svět. Dodáme vám odvahu nasednout na letadlo a zahájit první velkou cestu. I kdyby to pro někoho měl být jen týden v Maroku. Víme, že první krok je ten nejtěžší.

Začnete týdnem a skončíte na několika měsících, nebo třeba roce. Po přečtení knihy se stanete expertem na letenky a budete vědět, jak ušetřit desítky procent za bydlení, jídlo, dopravu i zábavu. Poradíme vám, jak si našetřit dostatek peněz, případně si nějaké přivydělat, i jak můžete si nastavit život tak, abyste získali čas. Usnadníme vám i samotnou přípravu na cestu, poradíme s očkováním, pojištěním i výběrem banky. Ukážeme, co na cesty zabalit tak, abyste nemuseli vláčet těžké kufry. Máme pro vás i tipy jak objevit skutečně unikátní místa.

Mnoho cestovatelů láká cesta kolem světa, a samozřejmě se dostaneme i k tomuto tématu. Mimo jiné vám poradíme, jak sehnat letenku kolem světa za méně než 30 000 Kč a jak ji co nejlépe využít. A protože každého občas baví užívat si luxusu, zjistíte i to, jak se mít jako král, a přitom za to neutratit celý roční plat.

Ukážeme vám, že je možné cestovat a pracovat zároveň, a přidali jsme praktické návody i zkušenosti, jak toho dosáhnout.

A je přitom celkem jedno, jestli jste zaměstnancem v korporátu, majitelé firmy, nebo podnikatelé na volné noze. Závěr knihy se věnuje možnostem, jak si díky zážitkům, fotkám a videím z cest vydělat, třeba na objevování dalších zemí. Zjistíte jak se stát profesionálním cestovatelem.

Knihu jsme psali chronologicky tak, jak se sami na cestu připravujeme a vydáváme. Můžete ji číst postupně, ale i na přeskáčku. Kniha není o tom, jak byste měli cestovat. Nesnažíme se kázat. Ukazujeme v ní možnosti, jak byste mohli cestovat, pokud se na svou pouť vydáte. My vás po ní pouze provedeme. Je na vás, kterou z možností si vyberete a zkusíte. Proto kapitoly, které se zrovna vás netýkají, nebo o téma nemáte zájem, klidně přeskočte. Vrátit se k nim můžete později.

Travel Bible, stejně jako mnoho jiných knih podobného ražení, potřebuje jednou za čas aktualizovat. V rukou tak držíte druhé aktualizované vydání a celkově vydání třetí. Od prvního vydání se mnoho změnilo. Rozšířili jsme kapitoly věnované hledání letenek, bankovním kartám a účtům. Přidali další triky, jak hledat levné ubytování. Smazali jsme služby, které již přestaly fungovat, a přidali odkazy a informace o nových službách, které pomáhají ulehčit cestování a řeší konkrétní problém. Rozšířili jsme informace o cestování na čtyřech kolech, pro ty z vás, kdo si rádi vozíte bydlení s sebou. Přidali jsme celou kapitolu věnovanou půjčovnám aut a jejím alternativám. Celkem jsme napočítali přes 50 zásadních změn a další desítky drobností.

Některé informace jsme se naopak rozhodli zkrátit a napsat je více obecně. Zkušenost nám ukázala, že rychle zastarávají a stávají se neaktuálními. Nemusíte se ale bát, že o aktuální informace přijdete. Naopak, všude kde to jen šlo, jsme přidali odkazy

na konkrétní stránky webu Travel Bible, kde udržujeme obsah aktualizovaný a můžeme flexibilně na změny reagovat.

Samotná kniha někde začíná i končí – nemůže se do ní vejít zdaleka vše. Cestování je hlavně o lidech, podařilo se nám dát postupně dohromady komunitu podobně zapálených „bláznů“, kteří si pomáhají a sdílí společně své zážitky a zkušenosti. Na webu Travelbible.cz tak dnes najdete víc obsahu než v samotné knize. Postupně se z něj stala studnice informací která usnadní cestování opravdu každému.

Máme jeden velký sen – chceme aby Češi byli ještě lepší, tolerantnější a chytřejší národ, než jsou. Díky poznání jiných zemí si uvědomujeme, jak se u nás máme dobře. Česká republika je jedna z nejkrásnějších, nejpestřejších a hlavně nejbezpečnějších zemí světa. Přejeme si, aby si to lidé díky cestování uvědomili a dál naši zemi rozvíjeli k lepšímu a správným směrem. Jen díky tomu se vždycky budeme mít kam vrátet.

Věříme, že cestování člověka učí, umožní mu poznávat nové věci, lidi, kultury, rozšiřovat si obzory a rozvíjet se. Pomůže mu dávat si věci do souvislostí, lépe pochopit ostatní, tolerovat. Pochopit, že každý problém má více stran a ne vždy je jen jediný pohled správný. Proto jsme se rozhodli web Travelbible.cz transformovat do portálu, na jehož obsahu pracuje průběžně skoro 10 lidí, kteří mají stejný sen.

Proto dnes na webu nenajdete jen jednu knihu, ale několik. Všechny určitým způsobem propojené s cestováním a osobním rozvojem. Ať už jde o víc než stovku možností jak pracovat na cestách, návod, jak se učit cizí jazyk nebo si díky znalosti angličtiny vydělávat jejím učením. Knihy, které vám ukážou, že cestování je nejlepší životní investice nebo vás naučí ověřit svůj

nápad tak, abyste z něj vytvořili úspěšný digitální produkt a mohli cestovat a vydělávat odkudkoli.

Součástí Travel Bible je i členská sekce, kde jsou k dispozici bonusové materiály, inspirativní i praktické rozhovory s cestovateli, aktualizované informace, miniprůvodci zeměmi.

Témata, která se do knihy už nevešla, najdete právě v členské sekci. Triky, které jsou na hraně a raději jsme je do knihy nedali. Zároveň jsme speciálně pro členy domluvili zajímavé slevy na produkty a služby s cestováním spojené a budou přibývat. Dopisáním knihy jednoduše nekončíme. S ostřílenými cestovateli makáme na tom, abychom vám předali vše, co se na cestě může hodit.

Členskou sekci najdete na adrese:
travelbible.cz/bonusy

Tipy, o kterých se v knize dočtete, jsme my nebo naši známí otestovali, ale nemůžeme zaručit, že budou fungovat i vám. Obzvláště ty, které se pohybují na hraně čehokoli. Pokud vám například aerolinka zruší letenku, protože se jedná o chybový tarif, určitě za to nemůžeme. Podobné věci se nám už staly a bere me je sportovně. Někdy to vyjde, někdy ne. Jak je psáno v jistě příbuzné knize, myjeme si nad tím ruce :-)

A teď šupky dupky, jde se číst.

1

ČÁST

PŘED CESTOU

1 PROČ VYRAZIT NA CESTY?

Cestování je jednou z mála věcí, díky které získáte o hodně víc, než ztratíte. Samozřejmě, něco to stojí. Jak minimalizovat náklady na cestách a mnoho dalších tipů získáte postupně v dalších kapitolách. Na začátku si ale pojdme ukázat, že cestování skutečně má cenu.

Možná už nějaké důvody v hlavě máte, možná zatím ne. Nás jich napadlo celkem dost. Vzhledem k tomu, že čtete tuto knihu, pravděpodobně o cestování uvažujete. Naším cílem je, abyste po přečtení přestali hledat důvody, proč to nejde, a vyrazili.

Získáte nový pohled na svět. Pravdivější

Každý jsme vyrůstali jinde. V městečku, velkoměstě nebo na vesnici. Lidé, kteří necestují, si velice obtížně představují cokoli mimo svou bublinu. Necháávají si pohled na svět utvářet názory novinářů a přátel. Jenže svět je mnohem rozmanitější, zajímavější a krásnější.

Na cestách můžete vnímat úžasnou krásu západů slunce nad mořem, tlupy opic na liánách, pohybující se ladně korunami deštných pralesů, medvědy chytající lososy v peřejích, řeky lávy vytékající ze sopky, desítky metrů široké i vysoké vodopády či život prostých a srdečných lidí, téměř nedotčených civilizací. Uvědomíte si, že na světě je víc krásy, než jste schopni za celý život pojmout.

Čím je člověk starší, tím má menší touhu vydat se na cesty. Má slušnou práci, rodinu, bydlení... Nejen tím si většina lidí odůvodní, proč už nemůže cestovat. Dostanou strach. Jak se podobných strachů zbavit, se dočtete v další části knihy.

Když nevíte, o co přicházíte, vaše touha vyrazit na cesty není tak velká. Možná se rozplýváte nad krásami přírody při sledování televizních pořadů, ale nedochází vám, že naživo je to zkušenost, kterou televizní obrazovka nedokáže zprostředkovat. Adrenalin, setkání s úžasnými lidmi, vůně a chutě exotického jídla... To vám televize nikdy neumožní prožít. Cestováním si vytváříme hlubší potřebu pro zachování krás naší planety dalším generacím. Když místa vidíte na vlastní oči, získáte k nim mnohem hlubší vztah.

Až díky tomu, že jsem začal cestovat mimo Evropu, jsem si uvědomil, že vůbec nezáleží na tom, jaké náboženství člověk vyznává. I muslimové jsou úplně normální a milí lidé. Většina z nich navíc mnohem srdečnější a pohostinnější než my, Evropané. Naopak pokud je buddhista hajzl, je prostě hajzl. Závisí na lidech, a ne na jejich náboženství, rase, nebo národnosti.

Postupně jsem se naučil jezdit do nových míst úplně bez očekávání. V podstatě kdykoliv, kdy jsem dopředu „tušil“, co v daném místě zažiju, jak se tam budou chovat místní či jak se mi bude líbit, byla realita úplně jiná. Média i přátelé nám dokážou poskytnout jen velmi malý střípek informací o kultuře, atmosféře, aktuálních událostech i důležitých souvislostech.

Například až po několika měsících v Chiang Mai jsem zjistil, že většina Thajců vlastně nemá ráda cizince. Přitom se na první pohled tváří tak přátelsky. Díky několika místním přátelům, u kterých se mi podařilo získat důvěru, jsem pochopil, proč většina z nich hází všechny cizince do jednoho pytle. I oni vidí ve svých médiích hlavně problémy s opilými hulváty, prostitutí a masovým turismem na jižních plážích.

Typický příklad jsou i země Blízkého a Středního východu. Většina lidí, kterým se zmíním o cestě do Íránu, se hned vyptává na bezpečnost a náboženská pravidla. Přitom jsem nikdy nebyl tak překvapený úžasnou pohostinností a jen málokde jsem se cítil tak bezpečně, jako právě v Íránu. Náboženská pravidla se často dodržují jen naoko. To, že nějaké zemi vládne pár náboženských fanatiků, většinou vůbec nic nevypovídá o obyčejných lidech. Stalo se vám někdy, aby taxikář (většinou nejhorší sorta turistických ošukávačů kdekoli na světě) nechtěl po asi hodinové jízdě zaplatit? A ještě celou vaši osmičlennou výpravu pozval na druhý den domů na opulentní hostinu?

Ano, přesně to se nám stalo přímo v hlavním městě Íránu a zdaleka to nebyl jediný takový zážitek.“

— Matouš

Naučíte se nezávislosti a zodpovědnosti

Jeden z nejlepších způsobů, jak se naučit nezávislosti, je cestování. Na cestách vše závisí jen a jen na vás. Když se něco pokazí, nemůžete to hodit na jiné. Není na koho. Dokonce ani na zájezdu se neobejdete bez určité organizační schopnosti, odpovědnosti a nezávislosti.

Pokud vyrazíte sami, budete zodpovědní za letenky, ubytování, jídlo, dopravu, komunikaci, pas, peníze. Je to rychlokurz života. Ze začátku to možná bude drsné. Párkrát si projdete stavy čirého zoufalství nebo vzteku na celý svět. Jenže vám nezbude nic jiného, než se sebrat a pokračovat.

Není nic horšího, než po cestě vyčerpat všechny peníze. Ideálně v případě, že ani nemáte letenku nebo jízdenku domů. Nezbude vám pak nic jiného, než prostě najít nějaké řešení. Stopovat, půjčit si, někde si peníze vydělat. Příště si dáte hodně velký pozor, aby se nic podobného nestalo. Cestování je tedy i velkou lekcí při zacházení s finančními prostředky. Pokud budete bezhlavě utrácet, uvidíte, jaký to bude mít vliv na zbytek cesty.

Začnete lépe vycházet s ostatními lidmi

Oblast, ve které vyrůstáme, často nebývá příliš rozmanitá. Ani naše hlavní město se zdaleka nedá nazývat multikulturním. Všichni vypadají a chovají se v zásadě stejně.

Odlišné kultury poznáte až na cestách. Uvědomíte si, že dokážete vytvořit přátelské pouto s lidmi, kteří nevypadají, ani se nechovají jako vy. Jejich kulturní zvyklosti a mnohdy i očekávání jsou od těch vašich naprosto odlišné. To vás naučí přijímat vztahy, tolerovat ostatní a získávat zkušenosti za hranicemi vaší komfortní zóny.

Na cestách se vám také výrazně zlepší komunikační dovednosti, a to nejen ty jazykové. Naučíte se říct si o to, co zrovna potřebujete, oslovovat cizí lidi či mnohem lépe vnímat nonverbální signály. Po návratu z cest pak při studiu věnujete mnohem větší pozornost věcem, na které jste na cestách přímo, nebo nepřímo narazili. Začnete se víc zajímat o ostatní, budete pozornější a empatičtější.

Naučíte se pokoře a uvědomíte si, že život není jen o vás

Čím je člověk starší, tím víc si uvědomuje, jak málo toho o životě ví. Jako mladí však v sobě většinou máme téměř neochvějnou jistotu vědění. Čím dříve tato bublina praskne, tím lépe.

Cestování nás občas dostává do složitých situací, a to je jediné dobře. Zjistíme totiž, že svět je mnohem větší, než náš pohled na něj, netočí se kolem nás. Neznamená to, že nejsme důležití,

právě naopak. Jen musíme spolupracovat s druhými lidmi. Při cestování se stanete otevřenější k učení od jiných, pokornější a skromnější. Namísto pokusů sobecky měnit ostatní lidi a svět se naučíte kontrolovat sami sebe. Zjistíte, že začít u sebe je mnohem schůdnější cesta.

Získáte schopnost vcítit se do globálního utrpení

Až na cestách poznáte, jak dobře se ve skutečnosti máte. Kolik vzácných věcí doma považujete za naprosto samozřejmé. Pitná voda z vodovodu? Nekonečné množství jídla? Špičková zdravotní péče zadarmo? Internet? Chytré telefony a notebooky? Klimatizace v autě? To vážně nemá každý. Ani zdaleka.

Obrovské množství lidí žije v chudobě, jakou si nedokážete představit. Tedy dokud nevstoupíte do jejich ulice a nezačnete naslouchat jejich příběhům. Poznání chudoby a osobní spojení s místními lidmi zcela změní váš pohled na informace o válkách a hladomoru, které nám servírují média. Ztratíte zatvrdlost a egoistický postoj, který možná máte, pokud se nedokážete díky osobním zkušenostem propojit s danou oblastí. Cestováním se naučíte pomáhat druhým.

Budete mnohem snáze přijímat nové výzvy

Cestování nás dělá pokornějšími a silnějšími. Uvědomíte si, že můžete dělat věci, které jste dříve považovali za nemožné. Někdy vás k tomu situace jednoduše donutí.

Může to být jen řízení motorky na levé straně silnice v částech světa, kam základní pravidla silniční dopravy ještě nestihla do-razit. Jezdí se všemi směry současně a semafor je pro místní něco jako diskotékové blikátko. Překonáte první strach, poprvé se vybouráte (věřte, vybouráte), ale za pár týdnů zjistíte, že jste v tom chaosu jako ryba ve vodě.

Při představě, že ztratíte při jízdě kontrolu a zabijete nejen sebe, ale i rodinku s třemi dětmi jedoucí pohromadě na jedné motorce proti vám, přestanete tlačit na pilu. Po pár vypjatých momen-tech dokážete pohodlně řídit motorku všude. Přestanete se stre-sovat kvůli silnicím bez zábran, nebezpečným srázům, dobytku na silnici nebo skutečnosti, že neexistuje žádný způsob, jak se vyhnout protijedoucímu vozu, aniž byste přišli o zpětné zrcátko.

Překonáním podobných situací a strachu z nich se nakonec do-kážete přizpůsobit situacím a věcem, o kterých jste si mysleli, že jsou nepřekonatelné. Odvaha je dovednost. Dovednost, která se dá vytrénovat. Dovednost, kterou ještě mnohokrát v životě využijete.

„Od malička jsem byl veden k tomu, že se všech cizích lidí mám bát. Můžou mě unést, zabít, okrást, podstrčit drogy... Tohle nastavení mysli moc s cestováním nejde dohromady. Vlastně moc nejde do-hromady se životem. Při svém prvním měsíčním stopovacím tripu

po Skotsku jsem ale neměl jinou možnost, než se lidí přestat bát. Nakonec jsem zjistil, že jsou vlastně všichni vesměs velmi milí a rádi pomůžou. V Thajsku jsem o dva roky později neměl problém oslovit úplně cizí slečnu v autobuse, zeptat se, jestli se mnou bude spát (v pokoji), a podělíme se tak o náklady. A o pár dní později další.“

— Matouš

Cestování doopravdy učí

Dějepis ani zeměpis ve škole moc lidí v lásce nemělo. Když ale osobně navštívíte Versailles, žasnete nad architekturou baziliky v Africe, strávíte den v chodbách Louvru nebo bloudíte chrámem Angkor Wat v Kambodži, nemůžete si pomoci – jednoduše si historie začnete vážit. Díky cestování dějiny ožívají před očima. Přestávají být pouhými obrázky v knize, ale stávají se hmatatelnou vzpomínkou. Vzpomínky na všechna ta úchvatná místa si v hlavě uchováte mnohem déle, než většinu z toho, co se naučíte ve škole.

Stejně tak každé místo, které navštívíte, přestane být jen pouhým bodem na mapě. Začnete mnohem lépe chápat geografické, politické i kulturní souvislosti a budete schopni si udělat vlastní názor na události ve světě. Získáte také mnohem větší odolnost vůči manipulaci médií, protože vám bude jasné, že žádný problém není tak jednoduchý a jednoznačný, jak nám ho v novinách a televizi často předkládají.

Zjistíte, co v životě chcete

Je přirozené nevědět, co chcete, dokud to nevyzkoušíte. Australané či Izraelci většinou před vysokou školou vyrazí na rok cestovat po světě. A mnohdy na cestě zůstanou mnohem déle. Stanou se z nich úplně noví lidé, dospějí. Po návratu se pak dokážou skutečně jasně rozhodnout, co chtějí v životě dál dělat. Pochopí, že to není jen o dobrém platu a životní jistotě. Věříme, že i v Čechách podobný trend začne růst. Vždyť dnes už je to možné!

Cestování umožňuje rozšířit si obzory, vyzkoušet si na krátký čas více činností a obohatit se tak o spousty zkušeností. Každá nová země, město, člověk dávají příležitost poznat něco nového. Při cestování máte čas přemýšlet. Máte možnost podívat se na spousty věcí s odstupem a nadhledem. Utřídit si myšlenky, rozhodnout se, co v následujících měsících, letech nebo po zbytek života chcete dělat. Kde myslíte, že se zrodila myšlenka Travel Bible? Na cestách.

Naučíte se minimalismu a vyléčíte se ze závislosti na věcech

Jak člověk stárne, přibaluje si do života další a další zátěž. Koupíte si auto, pořídíte krásné bydlení na hypotéku, domácího mazlíčka, nový iPhone. To jsou věci, které vytváří mentální zátěž, se kterou se mnoho lidí bojí vydat na cesty. Svazují nás a omezují ve svobodném rozhodování. Materiální bohatství nám dopřává komfort a prvních pár okamžiků dokonce i radost, jenže jak rychle se omrzí? Čím dříve vyrazíte na cesty, tím rychleji okusíte pocit svobody. Naučíte se radovat z každodenních maličkostí.

Z dobrého jídla, setkání s přáteli, rozkvetlého stromu, slunce, deště, a nakonec i z toho, že máte před sebou další krásný den. A večer, při sledování západu slunce, si řeknete „Stojí to za to!“

Když je člověk několik měsíců na cestách, nechce s sebou tahat čtyřicetikilový batoh. Postupem času zjistíte, že potřebujete o hodně méně, než jste si na začátku na cestu zabalili. Naučíte se vystačit si s pár věcmi. Pár kusy oblečení, kartáčkem na zuby, dobrou knížkou a láhví na vodu. Stanou se z vás minimalisté.

Stanete se zajímavější

Není nic zajímavějšího, než vést rozhovor s člověkem, který má co říct. Přestanete být nepopsaným listem dobrodružné knihy o životě. Cestování se stává součástí vašeho životního příběhu. Dělá ho zajímavějším a stojí za to ho vyprávět. Vyprávění o cestách může být nejen velice zajímavé, ale také může otevřít oči dalším lidem. Stanete se inspirací pro ostatní, kteří by také rádi procestovali svět.

Oba pořádáme kurzy a přednášky spojené s cestováním a největší radost nám vždy udělá podobný e-mail:

Ahoj z Brazílie!

Ještě jednou moc díky za tvůj kurz. Hned druhý den jsem se konečně dokopala k něčemu, co už jsem vlastně chtěla udělat od té doby, co jsem skončila školu. Dala jsem výpověď, koupila si jednosměrnou letenku do Ria a naházela na Aukro všechny věci, které mi jen zbytečně zabíraly místo v životě.

Došlo mi, že mám na účtu dost peněz na to, abych z nich pohodlně mohla žít deset měsíců. A do práce ve firmě se můžu kdykoliv vrátit. Měl jsi pravdu, že život je moc dlouhý na to, abychom ho celý proseděli na zadku! Učím se tu teď portugalsštinu výměnou za lekce angličtiny, bydlím v bytě s naprosto super lidmi a pomalu si zvykám na zdejší pohodové tempo života. Za nějakou dobu se plánuji přesunout do Argentiny, a pak se uvidí! Měj se hezky, a kdybys měl cestu kolem, dej vědět, ráda tě uvidím!

Ája

Inspirujte ostatní, svět vám to bohatě vrátí! Na závěr knihy vám k tomu ještě něco napíšeme.

Nebudete litovat

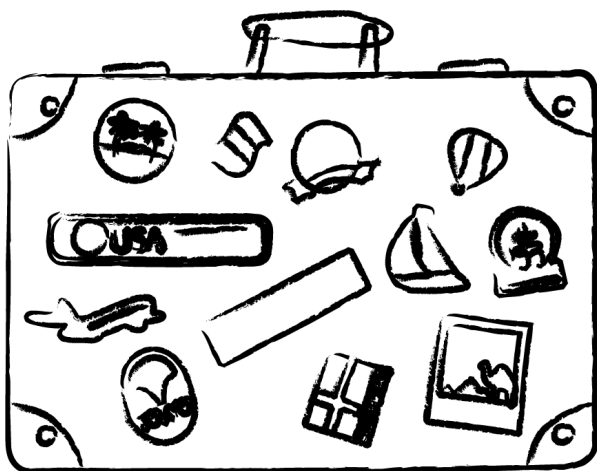
Není nic horšího než ve stáří litovat, že jste něco v mládí neudělali. Je spousta věcí, které stojí za to zažít. Tak proč je odkládat? Není důvod, proč strávit neaktivnější část života jenom prací. Nežijte, abyste pracovali. Pracujte, abyste žili! Hodně lidí odkládá cestování, protože chtějí být zodpovědní, tvrdě pracovat, najít si partnera, mít děti a budovat život. Odkládat cestování výměnou za vlastní přesvědčení je ale chyba. Že budete cestovat ve stáří? To vám nikdo nezaručí. Může se stát cokoli a nedožijete se ani čtyřicátin, padesátin nebo šedesátin. (Ne, že bychom vám to přáli!).

Vyrazit na cesty ve stáří je určitě pořád lepší, než nevyrazit nikdy. Existuje ale mnoho činností, které už ve stáří nejsme schopni dělat. Výšlap na Kilimandžáro, surfování v Austrálii, sjezd

divoké alpské řeky na raftu nebo cesta na motorce z Thajska do Nepálu. Cestování nás mění k lepšímu a nemá cenu ho odkládat.

Tak co myslíte? Má cenu cestovat? Důvodů je určitě mnohem víc. Jestli vás cestování láká, neodkládejte ho. Čím dříve vyrazíte, tím lépe. Může to být za týden, měsíc nebo rok. Důležité je se rozhodnout a začít se na cestu připravovat. Jakmile si koupíte letenku, půjde to samo.

2 CESTOVÁNÍ NENÍ DRAHÉ

Říká se, že vyrazit na delší, nedejbože několikaměsíční cestu je příliš drahé. Všechny ty hotely, výlety, průvodci, prohlídky, jídla v restauracích, letenky... O tom všem přece cestování je! Cestovní ruch se snaží držet tento mýtus všemi způsoby při životě. Protože pak jim zaplatíte hodně peněz i za eurovíkend v Římě. Velké cestovky využívají všech dostupných prostředků, aby vás udržely v nevědomosti, chtějí za každou cenu zakrýt fakt, že cestování je dostupné každému.

Vydávat nablýskané magazíny a provozovat hotely něco stojí, a utáhnout jejich provoz ze zlevněných letenek, slevových kuponů na ubytování, nebo levných výletů není dost dobře možné.

Někdo je musí zaplatit, a to se promítá i do ceny nabídek cestovních kanceláří.

Média propagují styl cestování, který je, snad víc než cokoli jiného, předražený. I když si pročítáte magazíny zaměřené na nízkonákladové cestování, zcela běžně narazíte na nabídky ubytování za 3 500 Kč na noc. Kdo si to může dovolit? Taková cena je mimo dosah většiny lidí.

Když už někdo vyrazí na cestu, smrskne se mu na maximálně pár týdnů dovolené. Je to logické. Všechny ty reklamy nám víc než pár týdnů nenabízí. Ztotožníme se s nimi. Dokonce i když má někdo dostatek času, raději jede jen na pár týdnů. Cestovat déle je přece drahé. Jen málo lidí se skutečně odhodlá vyrazit na několik měsíců, půl roku, nebo dokonce několik let.

Ale proč? Je cestování skutečně tak drahé? Jsme přesvědčeni, že není. Existují cestovatelé, kteří se vrací zpět domů s více penězi, než když odjížděli. Skutečně to není nic složitého, v druhé části knihy se k tomu ještě vrátíme.

Propadnout cestování je vcelku jednoduché. Pro mnoho lidí je návykové. Každý propadne jindy a jinak, většinou se ale první podobné rozhodnutí urodí v hlavě na kratší cestě mimo komfort klasických zájezdů. Přičichnete k tomu, jaké to je být cestovatelem, nikoliv turistou. A přestanete řešit peníze.

„Prvním impulzem byl můj otec, který pracoval jako diplomat a pracovně navštěvoval mnoho zemí v Asii. Domů vozil krom suvenýrů i pohledy. Jako malí jsme se sestrou, když rodiče odešli, prohrabávali šuplíky s pohledy a já si prohlížel všechna ta krásná místa na druhém konci světa. Pomalu jsem vyrůstal a pohledy se okoukaly. Občas se vyrazilo na klasickou dovolenou, ale cestování jsem propadl

až ke konci školy, kdy jsme byli na pár týdnů navštívit kamaráda na Krétě. Byl tou dobou na půlročním Erasmusu v Chanii. Díky zázemí, které tam měl, jsme se hned první den ocitli v úplně jiném světě, než je ten turistický. Dostali jsme se do míst, kam chodí jen místní, nebyl problém se s nimi dát do řeči a zažít tuto turistickou destinaci z pohledu člověka, žijícího v místě několik měsíců. Tam se zrodil sen o cestování.“

— Petr

„Vlastně jsem byl cestovatelem od kočárku. Pořád jsme s rodiči někam jezdili. Když jsme pak vyrazili na první klasickou dovolenou k moři, málem jsem se unudil k smrti. Naštěstí i u moře jsme nakonec chodili na super výlety a poznávali okolí. Rodiče válení se na pláži také nebavilo. K osmnáctinám jsem si nechal dát letenku do Skotska a za měsíc jsem ho téměř celé projel stopem. Stačilo mi 150 liber. Spal jsem ve stanu mezi ovce, živil se rýží a banány, a přitom se podíval i na magické Orkneje a nejsevernější část vnějších Hebridů. Baval jsem se jen s místními (i ovce) a chodil jsem tam, kam mě táhla intuice. Pochopil jsem, že bych na cestách bez problémů přežil i bez peněz, a došlo mi, že právě dobrodružné cestování a náhodné setkávání s lidmi je to, co mě nejvíc baví. Otevřel se mi tak celý svět.“

— Matouš

Vše, co se zde dočtete, není pro cestovatele žádným tajemstvím. Až zkušenosti získané na cestách nám ukázaly to, co cestovní agentury nechtějí, abychom viděli. Nakoukli jsme pod pokličku a ochutnali. Jakmile se vám něco podobného povede, už nebudete chtít jinak. Rozhodnete se uskutečnit svou velkou cestu.

Pro někoho to může být pár měsíců, pro jiného několik let. Existují totiž i levné možnosti, jak se ubytovat, sehnat letenky, účastnit se prohlídek a dobře se najíst. Vše za víc než přijatelné peníze. Často i výrazně levněji, než běžně platíme doma. Jen to prostě nikdo nikde neinzeruje. Znáte to, když vám dostatečně dlouho a často podsouvají lež, uvěříte jí.

Existuje mnoho způsobů, jak cestovat levně. Naučit se všechny triky vyžaduje zkušenosti a mnoho přešlapů a přehmatů. My jsme jich už udělali spoustu. Cílem této knihy je sdílet je s vámi, abyste nemuseli dělat stejné chyby stále dokola a zjistili, že cestování je ve vašich silách, i když nemáte hromadu peněz. Také je nemáme.

Rozhodnutí vyrazit na několik měsíců na cesty neuskutečníte přes noc. Je potřeba se připravit a na delší cestu si našetřit. Ne pojedete přes celý svět, abyste nakonec nemohli pořádně ochutnat místní kuchyni a raději si vařili doma. Nepoletíte do Austrálie, abyste si po příletu řekli, jak je tam draho, a proto zůstali, místo poznávání tamních krás, trčet na jednom místě.

Určitě je vám jasné, že některé části světa jsou dražší a jiné levnější. Ve velké části Evropy, v Austrálii a na Novém Zélandu, v USA, Kanadě a Japonsku jsou ceny vyšší než u nás doma. Zbytek světa je tak pro nízkorozpočtové cestování o mnoho přívětivější. Rozhodně to ale neznamená, že byste se dražším místům měli vyhýbat. To byste se připravili o spoustu zážitků.

Výhodou delší cesty je možnost levná a drahá místa kombinovat. Díky našim tipům a trikům v drahých destinacích finančně nevykrvácíte a zůstane vám dostatek peněz pro zbytek cesty.

Cestovat levně neznamená, že budete žít jako otrhaný vandrák. Zní to skoro už jako klišé, ale stačí se na cestách chovat jako místní, ne jako turista. Když jste doma, také nerozhazujete peníze všude možně. Chováte se rozumně a úsporně. Používáte selský rozum. Pokud ho po přečtení naší knihy začnete naplno využívat i na cestách, bude to stačit. Stačí pak brát na zřetel rady pro konkrétní místa a získáte zkušenost s luxusní cestou na druhý konec světa za cenu autokaru do Paříže.

Slow travel aneb umění pomalého cestování

Sami se čím dál častěji představujeme jako slow travelleři – pomalí cestovatelé. Lidé ale moc neví, co si pod tím představit a proč nás tento způsob cestování tak baví. Cestování pro nás už dávno není o tom „vidět co nejvíc a navštívit maximum zemí“. Naopak, cestu si nejlépe užijeme, když zpomalíme. Kvalita vítězí nad kvantitou a ve výsledku je samotná cesta cíl. Slow travel je o svobodě, nastavení mysli a životě bez spěchu a stresu. Na chvíli se zastavíte a začnete si užívat drobné detaily kolem sebe. Dělat méně je často více a u dlouhodobého cestování to platí dvojnásob.

Naprosto chápeme, že když poprvé či po dlouhé době vyrazíte na pořádnou cestu, potřebujete se nejdřív co nejvíc nabažit získané svobody. Najednou budete chtít vidět všechno. To je v pořádku. Zkuste ale neplánovat už dopředu celou cestu v duchu japonských zájezdů. V 8 snídaně, od 9 do 10:30 návštěva Hradu, 11:15 Karlův most, 12:00 Orloj, oběd, rychle do autobusu a na Karlštejn. Neznáme nikoho, kdo by dřív nebo později nechtěl

zpomalit a nechat mnohem větší prostor náhodě. Že nebudete mít selfie u nejznámější památky? No a co?

Vůbec se to přitom nemusí týkat jen dlouhodobého cestování. Když teď vyrazíme na pár dní na výlet po Evropě, stejně nejvíc času strávíme povídáním s lidmi, ochutnáváním skvělé kávy a jídla, pozorováním ruchu na ulici a ze všeho nejraději ztracením se. Právě tak nejlépe poznáme skutečného ducha místa, ne jen načančanou show pro turisty.

„Baví mě sám si vařit, běhat po pláži, pozorovat západ slunce, cvičit jógu, povídat si s místními nebo spát na pokoji s 14 lidmi – je to trochu vzrůšo, někdy to není dvakrát příjemné, ale celkově mi pak přijde život bohatší, než když se zavřu do hotelového pokoje, kde na mě čekají jen neživí kamarádi: ručník složený do tvaru labutě, malá lahvička šamponu a zabalené mýdlo,“ říká Adam Marčan, zakladatel [Naučmese.cz](https://www.naucmese.cz). Renča Válková k tomu dodává: *„Při našich cestách v karavanu většinou nejezdíme po dálnicích. Když potkáme pěkné místo, rádi zastavíme. Už při samotné cestě poznáváme zemi, krajinu i lidi. Vůbec nám nevadí, že do cíle dojedeme o něco pomaleji. Pokud tedy vůbec nějaký konkrétní máme.“*

Časem zjistíte, že většinu nejlepších zážitků dostanete úplně zadarmo nebo maximálně za pár drobných. I my si občas dopřejeme drahé srandy jako třeba let vrtulníkem nad zélandskými ledovci, ve výsledku ale stejně zpětně nejvíc vzpomínáme na čas strávený s přáteli či naprosto náhodné výlety se skvělou bandou z hostelu.

A to nejlepší? Díky dlouhodobému pobytu v jedné zemi budete vědět, kolik má co stát. Tam, kde se smlouvá, je to výhoda číslo jedna. Nenecháte se oškubat, ale zároveň ceny zbytečně nepodstřelíte. Málokdy se také dáte nachytat na klasické turistické

pasti a navenek nablýskané nekvalitní služby. To se přitom zdaleka netýká jen Afriky, Asie a Jižní Ameriky. I v Evropě vám velmi pomůže znát skutečné ceny a místa, kam chodit nakupovat.

Díky pomalému cestování také můžete nejvíc vrátit místní komunitě a zanechat co nejmenší ekologickou stopu na životním prostředí. Hlavně díky méně častým přesunům. Ze stejného důvodu také ve výsledku ušetříte nejvíc peněz.

Ještě předtím, než vyrazíte, je ale potřeba se na cestu připravit. To krom jiného znamená zbavit se strachu ze známého i neznámého.

3 PŘEKONÁVÁME STRACH

Nejtěžší částí cesty není logistika. Vymýšlení, kudy pojedete, kde budete bydlet, nebo kam se podíváte. Dokonce ani finance. Nejtěžší je totiž získat dostatečnou motivaci vůbec vyrazit. Opustit současný život a vydat se na cestu do neznáma vyžaduje velkou odvahu. Někomu stačí dvě tři kratší cesty do zahraničí, někdo potřebuje mnohem víc.

Většina knihy nabízí praktické tipy, jak na cestě ušetřit, a přitom si ji maximálně užít. Chceme vám ale také pomoci si uvědomit, že cestování není nic, čeho byste se měli obávat. Je přirozené, že se někdo bojí životní změny – a několik měsíců na cestách je velká změna.

Nejčastější obavy jsou přirozeně ze ztráty zaměstnání. Málokdo si může dovolit sebrat se a odjet na několik měsíců pryč, aniž by

musel řešit práci. Člověk má strach a pořád se vymlouvá. Evergreeny mezi výmluvami jsou ale bezesporu tyto:

- Nemůžu si několikaměsíční cestu dovolit.
- Mám velkou zodpovědnost za věci doma. a nemůžu na dlouho odjet.
- Nebudu schopný/á na cestě získat nové přátele.
- Nechci být sám/sama.
- Musím platit moc účtů a složenek.
- Nejsem si jistý/á jestli to zvládnu.
- Jednoduše se bojím.
- ... doplňte si vlastní.

Pokud máte strach, je pro vás nejjednodušší zůstat v bezpečí doma, maximálně si občas zajet na týden k moři nebo na krátký výlet do Rakouska. Domov je komfortní zóna, kterou těžko opouštíte. Jen je složitější si něco podobného přiznat. Sedíme doma na zadku a sníme o dokonalém dni. Až budu mít víc peněz, až dostuduji, až mě povýší, až děti vyrostou, až za rok, až někdy...

Víte co? Ten den nikdy nepřijde. Nikdy to nebude dokonalé. Za rok budete muset stále platit účty, pořád nebudete mít dost peněz. Zase přijde něco, kvůli čemu stojí za to cestu odložit. Najdete další výmluvu, proč stále není ten správný čas. Za rok si řeknete: „Pojedu za rok.“

Vzhledem k tomu, že čtete tuto knihu, jste na dobré cestě. V hlavě máte brouka, který vás pěkně nahlodává. Věřte, že i nejzkušenější cestovatelé měli strach, než vyrazili na svou první vysněnou cestu.

Nejste první, kdo chce začít objevovat svět

Co by vás mělo uklidnit, je fakt, že obrovské množství lidí už něco podobného absolvovalo před vámi a všechno dobře dopadlo. Několikaměsíční cesty u nás nejsou příliš populární, ale pro zbytek světa se jedná o běžnou část života. Mnoho Australanů například předtím, než založí rodinu a začnou žít „spořádaně“, vyrazí na několik měsíců (nebo i let) do zahraničí. Objevit pořádný kus světa, srovnat si priority a užít si života. Neznamená to, že nemůžete odjet, pokud je tato část života už za vámi. Nikdy není pozdě. Zatímco čtete tyto řádky, miliony lidí cestují kolem světa a objevují krásy jiných zemí.

Také jsme si uvědomili, že když to dokážou jiní, není důvod, proč bychom to nedokázali my. To samé platí pro vás. Nebudete první ani poslední, kdo se vydá do asijské džungle. Na světě je nespočet ověřených cest, které už někdo prošlápl před vámi. Najdete na nich jak podporu, tak pohodlí. Doba se změnila a dostat se na místo, kam žádný jiný cestovatel zatím nevšel, je v zásadě nemožné. Není čeho se obávat. Na cestě s vámi bude spousta jiných lidí, kteří rádi pomůžou. Cestovatelé jsou totiž ti nejlepší lidi, které můžete potkat.

Máte na to, stejně jako ostatní

Určitě jste chytrí, schopní a máte selský rozum. Když to dokážou jiní, proč ne vy? Je dobré si uvědomit, že neexistuje důvod, proč byste to zrovna vy nezvládli. Vyrazit ve dvou je jednodušší, ale i když pojedete sami, nakonec vždycky někoho potkáte. Vytvoříte nová přátelství, zamilujete se, rozejdete, najdete bydlení,

a dost možná se naučíte i další jazyk. To nejsou jen naše zkušenosti, potvrzuje nám je i mnoho přátel z cest i z domova. Není důvod myslet si, že zrovna vy na to nemáte.

Neumíte anglicky? Žádný problém. Mnohokrát jsme se ocitli na místech, kde nemluvil anglicky vůbec nikdo a vždycky se nám podařilo nějak se domluvit a dostat tam, kam bylo potřeba. Lidé jsou většinou velice ochotní a obrázkový slovník pomůže s čímkoliv.

„Domluvit se s lidmi, kteří neumí anglicky, je celkem zábava. Ať už jste v Evropě, nebo na druhém konci světa, je hra na dorozumění všude stejná. Na jihu Španělska, kde nemluví anglicky skoro nikdo, jsem se totálně zasekl při objednávání jídla. Paní, která mě obsluhovala, se ze mě snažila dostat jednoduchou věc – jestli chci kuřecí, nebo vepřové. Vůbec jsem netušil, co po mně chce. Nepřekonatelný problém. Nakonec mě zachránila citoslovce, jednoduché kykyryký problém vyřešilo. S citoslovci si často vystačíte kdekoli na světě. Když jsem v Asii nemohl najít nádraží, zachránilo mě šišišihůů.“

— Petr

Nikdo nevstupuje do cestovatelského světa s kompletními znalostmi. Většinou jsou spíš minimální. Důležité je se neposrat, nepodceňovat. Když se domluvíte s malým žvatlajícím dítětem, není důvod nedomluvit se s kýmkoli jiným, kdo nerozumí vaši řeči.

Svět není tak nebezpečný, jak tvrdí média

Televizní, rádiové a internetové zpravodajství dělají ze světa pěkně nebezpečné místo. Nevystřkujte paty z České republiky, raději jeďte na Mácháč. I když tam určitě taky zrovna řádí banda úchylů. Aby toho nebylo málo, tak na Šumavě přepadávají loupežníci, Beskydy okupuje zubatá žába a v Dejvicích někdo otrávil vodu. Lepší nevystřčit čumák z domova. Média vykreslují okolní svět jako plný násilí, xenofobie, nenávisti vůči Američanům i Evropanům. Přírodní katastrofy jsou všude a je jen s podivem, že k nám ještě nedorazily (na povodně už se zapomnělo). Za ta léta cestování jsme nikdy na nic podobného nenarazili.

Okamžitá komunikace a honba za senzacemi jsou důvodem, proč dnes svět vypadá tak nebezpečně. Cokoli se někde na světě stane, jakákoli přírodní katastrofa, atentát, loupežné přepadení, znásilnění, vám okamžitě média servírují na všech frontách. Dvacet čtyři hodin denně můžete sledovat informace o válkách a násilí na celém světě. V televizi, novinách, rádiu, na Twitteru, na Facebooku... Vše, co se zrovna děje, tu už někdy bylo a zase bude.

Jenže nyní se k nám všechny informace dostávají s minimálním zpožděním a ve větší míře. Na světě není více přírodních katastrof než před 30 lety. Pokud jde o válečné nebo ozbrojené konflikty, statistiky ukazují, že jich je výrazně méně. Svět je bezpečné místo k žití i cestování. Pravděpodobnost, že vás někdo okrade uprostřed Bangkoku nebo New Yorku, je stejná, jako že vás okradou v Praze. Stačí dodržovat základní pravidla bezpečnosti nebo si vybírat místa [s nižší kriminalitou](#). Paříž, Řím, Londýn, Stockholm, Amsterdam, Hamburg, Oslo. To jsou všechno města,

kteřá považujeme za velice bezpečná. Přesto mají horší index bezpečnosti než Praha. Určitě to není důvod k tomu je nenavštívit. Ani v jednom z nich se nám na cestách nic nestalo a lidé jsou tam neuvěřitelně přívětiví. Většinou víc než u nás doma.

Média se snaží přetvořit svět na něco, čím není. Už je to hodně let, co jsme přestali koukat na televizi a číst média, jako je [iDnes](#), [novinky.cz](#) a podobně. Odstříhli jsme se od informací, které nám nepřinášely žádnou hodnotu. Uteklo nám něco? Vůbec nic. Když i vy přestanete sledovat média, o nic nepřijdete. Informační dieta je v dnešní době to nejlepší, co pro svou hlavu můžete udělat. Možná se dokonce zbavíte depresí, bolestí hlavy nebo nevyspalosti. Kdyby přišla válka, tak se to rozhodně díky Twitteru dozvíme dříve než Česká tisková kancelář. A potřebujeme snad vědět o tom ostatním? Pomůže vám k lepšímu životu informace, že pan Klaus krade na konferencích pera?

Schválně si zkuste spočítat, kolik času ve skutečnosti trávíte s televizí, Facebookem a zpravodajskými portály. Jsou to desítky hodin týdně? Čas, který s informační dietou získáte zpět, můžete využít mnohem efektivněji. Můžete relaxovat u pěkné knihy, aktivně studovat a zdokonalovat se, nebo si třeba vydělat na svou první pořádnou cestu.

Na cestách velice brzo přijdete na jednoduchou věc: kdekoli na světě hledají lidé to samé jako vy. Všichni mají práci a rodinu a chtějí mít děti v bezpečí, vydělávat peníze a v klidu si žít. Nehledají potíže. Chtějí být s těmi, co mají rádi. Cestovatelé z celého světa každý den chodí po cestách, které se protínají s cestami domorodců, a víte co? Výborně si vzájemně rozumí. Budete-li využívat prostého selského rozumu, je nepravděpodobné, že byste se dostali na cestách do větších problémů, než kdybyste zůstali sedět doma u televize.

Získáte přátele

Většina lidí se nepovažuje za příliš sociální. Přijít k cizímu člověku a začít se s ním jen tak bavit je nepřekonatelný problém. Prvních pár dní na cestách možná strávíte sami se sebou. Bude se stydět navazovat kontakty s cizími lidmi.

Dobrá zpráva je, že jakmile cestujete, nikdy v tom nejste sami. Potkáte spousty dalších, kteří cestují bez parťáků. A protože člověk je tvor společenský, začnou ostatní cestovatelé oslovovat vás. Máte spolu mnoho společného a téma k hovoru najdete snadno. Všichni jste na cestě a to je něco, o čem se můžete bavit dlouhé hodiny. Nakonec zjistíte, že jste se od cestování dostali k tématům, která by vás na začátku ani nenapadla. Dozvíte se mnoho zajímavého a získáte spoustu tipů pro další cestu. Mezi cestovateli je to úplně normální. Jakmile vás lidé uvidí sedět samotného v hostelu, nabídnou vám možnost připojit se k jejich skupině.

Představte si, že sedíte uprostřed Bangkoku v hostelu na pivku, dá se s vámi do řeči neznámý cestovatel, a nakonec zjistíte, že máte společného přítele z druhého konce zeměkoule. Svět je malinkatý. Teorie šesti uzlů odloučení říká, že každý člověk je spojený s každým člověkem na světě prostřednictvím řetězce šesti sobě navzájem známých lidí. Mnoho nejlepších přátelství vzniklo právě na cestách, když se potkali dva cizinci. Cestovatelé jsou družní a srdeční lidé, kteří chtějí mít přátele. Jedním z nich jste i vy.

„Vždycky jsem měl problém navazovat kontakty s neznámými lidmi, udělat ten první krok. A doma doteď mám. Jenže na cestách přijde mnoho chvil, kdy vám nic jiného nezbude. Buď si zrovna nutně potřebujete s někým popovídat, nebo vedle vás sedí na první pohled

nejvíc sympatický člověk, kterého jste kdy potkali. Po pár dnech cestování si najednou vždy uvědomím, že já jsem ten, kdo oslovuje osamělé cestovatele v rohu hostelového baru.“

— Matouš

Nikdy nejste příliš staří...

Bažůžkářství, nízkonákladové cestování a bláznivé cesty kolem světa nejsou jen pro mladé. Je neuvěřitelné, jak zajímavé lidi všech věkových kategorií na cestách potkáváme. Je úplně jedno, jak jste staří. Dvacet, čtyřicet nebo sedmdesát let není překážkou. V průběhu cestování jsme se seznámili se spoustou lidí, kteří by mohli být našimi rodiči i prarodiči. Dát se s nimi do řeči je radost. Příběhy života sypou z rukávu a člověk se dozví i naučí nejvíc právě od starší generace.

Kamarád potkal na cestách 75letého pána, který cestoval kolem světa. Když se spolu bavili, řekl, že už mu moc času nezbývá a chce proto poznat svět. V Asii potkáte celé velké rodiny na cestách. Mimina, rodiče, jejich rodiče i 80letou bezzubou babičku, která je pro všechny své potomky polobohem.

Známe i důchodce, kteří raději tráví zimní období roku v teplých krajích a mají velice dobře spočítáno, že je to vyjde i s letenkou levněji, než trčet doma. Ano, i české důchodce. Všichni se shodují v jednom: **Jste jen tak staří, jak se cítíte.** Většina lidí na cestách omládne alespoň o deset let.

„Seděl jsem v laoských horách spolu s novými kamarády v malé indické restauraci na večeři (kde se tam vzala indická restaurace,

je mi dodnes záhadou). Chvíli po setmění vedle na silnici zastavil nákladák a z jeho korby svižně seskočil prošedivělý indický stařík s batohem na zádech. Všichni jsme si mysleli, že patří k majitelům restaurace. Jenže on si přisedl k nám a postupně začal vyprávět svůj životní příběh. Celý život žil tak, jak to od něj žádala společnost. Měl milou ženu, postavil dům, živil větší a větší rodinu, provdal své dce-ry, oslavil vnoučata. Den po svých sedmdesátých narozeninách se sebral, nechal vše za sebou a vyrazil stopem do světa. Řekl něco, co mi navždy uvízlo v paměti: „Vím, že můžu kdykoliv po cestě umřít. Mohl jsem umírat i doma, obklopen úžasnou rodinou. Vlastně jsem tam byl celkem spokojený. Jenže bych nezemřel šťastný, něco by mi chybělo. A vůbec, svět je veliký, umírat ještě neplánuju, musím toho spoustu dohnat.“

— Matouš

...ani mladí

Že je vám teprve 18? No a co? Ještě nedávno bylo běžné, že kluci ve vašem věku chodili na vojnu a mnoho holek čekalo první dítě. Nějaké cestování je oproti tomu procházka růžovým sadem. Nebojte se, starší a ostrílenější kolegové, které budete potkávat, vám rádi pomůžou.

Nečekejte na to, až dostudujete školu, naopak – teď máte nejlepší příležitost vyrazit. Klidně si dejte na rok pauzu, kariéra ráda počká. V každém případě využijte možností, které dnes školy nabízí, zdaleka nejde jen o Erasmus, mnoho příležitostí máte dokonce už na střední, stačí chvíli pátrat a být aktivní. Zkušenosti ze zahraničí se vám bohatě vrátí...

Dále v knize dokonce dostanete návod, jak procestovat mnoho zemí téměř bez peněz. Není to nic složitého, osobně známe hodně lidí, kterým se to už povedlo. Už nikdy to nebude tak jednoduché jako teď, takže se ideálně s dobrým kamarádem nebo kamarádkou seberte a vyjeďte za dobrodružstvím. Účastnice našich kurzů a autorka blogu inspiruj.me, Marťa Kročilová, nám vyprávěla: *„Když mi bylo 18, letěla jsem na dvouměsíční jazykový pobyt do Kanady. Všichni tehdy jezdili jenom do Anglie a já musela dělat všechno jinak než ostatní. Takže Anglie nepřicházela v úvahu. První léto na vysoké jsem se přidala k AIESEC, ale protože v nabídce stáží nebyla žádná taková, která by se mi líbila, domluvila jsem si ji sama a byla jsem tak jedna z prvních, kteří jeli na stáž do Indonésie. Přes léto jsem si vydělávala, pak jsem jela na stáž pro změnu na Srí Lanku. Pak jsem se zase vrátila, byla tu asi tři týdny a letěla na semestr na Erasmus do Finska. A loni v zimě jsem vyrazila do jihovýchodní Asie, kde jsem žila skoro půl roku. Jen letos musím zůstat v ČR, abych dodělala vysokou.“*

Vždy se můžete vrátit

Pokud strávíte na cestě tři měsíce a rozhodnete se, že delší cestování není pro vás, je to naprosto v pořádku. Vraťte se domů. Můžete si uvědomit, že se vám opravdu stýská po domově. Schází vám víc, než jste čekali. Chybí vám přátelé a rodina.

Při cestování neexistuje nic jako selhání. Není žádná hanba, že se vrátíte. Podstatné je, že jste to zkusili. Vydali jste se na cestu a víte, že půl rok na cestách není nic pro vás. Odhodlali jste se a vyrazili. To je mnohem víc, než zvládne většina lidí. I tak jste hrdinové a máte o čem vyprávět! Ať už vyrazíte na den, týden, měsíc, nebo rok, vždycky se na cestě něco naučíte, vyrostete, vrátíte se o něco zkušenější. Vrátit se je to nejjednodušší.

S dětmi to jde také

Mnoho lidí si myslí, že jakmile budou mít děti, zavřou si k cestování dveře. Pořídit si děti ale neznamená, že musíte přestat cestovat. Rodiny s dětmi na cestách potkáváme po celém světě.

Na Havajském ostrůvku Kauai jsme na celkem náročném 36km treku bez jakéhokoli zázemí, kempů a vody potkali skvělou rodinku Čechů. Rozhodli se vyrazit na cesty i s malým kojencem a děcko je neodradilo od absolvování tak náročné cesty, aby poznali krásy Havaje. Viděli příležitost vyrazit do tak vzdálené destinace a využili možnosti ušetřit na letence za dítě, které bylo ještě ve věku, kdy mohlo letět téměř zdarma.

Mezi podobné cestovatele patří i Víťa Válka, který se dvěma malými dětmi pravidelně v létě projíždí s karavánem celou Evropu a je dodnes přesvědčen, že to bylo jeho nejlepší rozhodnutí v životě. Začínali pomalinku na třítydenní výpravě a dnes počítají své cesty na měsíce. Pokud se bojíte s dětmi vyrazit, karavan je velice dobrý začátek. Máte možnost cestovat z místa na místo bez neustálého balení a přesunu kufrů a tašek. Odjezd z jednoho místa na druhé se omezí na rychlé úkony. Vypnete plyn, schováte schůdky, zapojíte karavan za auto a mizíte. Dětem se cestování nezprotiví. Baví se stále novými dětskými hřišti, plážemi a bazény.

Karel Wolf zase kvůli tříleté dceři vymýšlí něco jako dobrodružné cesty po bezpečné Evropě: Naposled jsme vyrazili do Norska malou spací dodávkou, takže jsme vždycky chvíli řídili a chvíli spali. Takový nomádský život s dítětem je skvělý zážitek, dítě na to reaguje svým vlastním způsobem. Třeba když chce spát a říká: „Mami, zastav někde na parkovišti, já už chci jít spinkat.“ Tohle kdyby slyšela sociálka, asi by nás nepochválila, že spíme

na parkovišti... Ale dítěti je úplně jedno, kde jste. Jestli doma, na chalupě, nebo v severním Norsku. Je rádo, že je s mámou a s tátou a že si může házet kamínky do vody. Trochu jsem se bál, že 9 000 km bude pro dítě extrémně náročné, ale nakonec to bylo úplně v pohodě. Já se potřebuji zastavit, udělat si pauzu, protáhnout se, ale malé dítě ne, to je pořád v pohodě.

Ale co když děti musí nastoupit do školy? I se školou povinnými dětmi je možné cestovat. Jednodušší to máte, dokud jsou děti na prvním stupni, kdy je v možnostech domácí výuky český vzdělávací systém vstřícnější. Na druhém stupni je domácí výuka také možná, ale vyjednávání se školou a úřady bude složitější. Naštěstí už i u nás existují školy, které nabízí možnost výuky online prostřednictvím vzdělávacích portálů a přes Skype. Jak říká Víťa Válka, kdo hledá řešení, najde ho.

Neříkáme, že je cestování s dětmi jednoduché. Člověk si nevyjde večer do nebezpečné části města. Stejně tak musí více myslet na čistotu a jídlo, protože děti ještě nedokážou tak snadno zvládat nástrahy nepravidelné stravy. Velkou výhodou je ale to, že celá rodina poznává nové věci společně. Děti mohou poznávat nové kultury a učit se jazyky přímo v reálném světě, nejen z knih a od učitelů, kteří na daných místech nikdy nebyli.

Hlavní rozdíl mezi cestováním s dětmi a bez nich je v množství věcí, které člověk potřebuje mít s sebou. S malými dětmi na sedmikilový batoh zapomeňte. I rychlost a flexibilita cestování jde oproti baťůžkaření hodně dolů. Člověk se musí naučit mnohem lépe zvládat logistiku. Skloubit harmonogram jídla a spinkání s poznáváním okolí, přesunem mezi jednotlivými místy a případně prací. Všechno najednou místo pár minut trvá i hodiny.

I když je cestování s dětmi o něco náročnější než bez nich, překonejte bariéru a vyražte. Děti vám za to v dospělosti poděkují. Budou totiž do reálného života mnohem lépe připraveny než ty, které celé dětství proseděly doma na zadku a chodily poctivě do školy. Zároveň se tím ohromně stmelí celá vaše rodina a komfort, o který na cestách přijdete, se vám bohatě vrátí jinde.

Kamarádka vyráží pravidelně každé léto s mužem a dvěma dětmi na měsíc na jachtu. Začátky byly hodně krušné. Nejhorší bylo období, než se spolu dva sourozenci naučili žít na tak malém prostoru. Doma se zdaleka nevidí celý den, na lodi ale před sebou nemají kam utéct. Postupně se ale zklidnili, přestali se hádat, a navíc se oba zamilovali do knížek. Na širém moři stejně není moc co jiného dělat. Když někde zakotví, rychle se seznámí s ostatními dětmi v přístavu a vůbec jim nevadí, že je za několik dní zase opustí.

Jak cestování s dětmi přežít a hlavně si ho užít

Děti vnímají svět jinak než my, obzvlášť ty malé. Na cestách je proto velkou výzvou zařídit vše tak, aby byl spokojený každý. Cestování musí především bavit. Proto jsme se zeptali několika cestovatelů a sestavili jsme žebříček praktických tipů, které vám pomůžou nejen děti zabavit, ale připravíte si tak půdu pro nezapomenutelnou dovolenou nebo i jen báječný víkend.

Začněte společným plánováním – všichni pro děti chceme to nejlepší, jenže právě jich se často zapomínáme ptát, co pro ně skutečně je nejlepší. Společně hledejte místa, kam se podívat, ptejte se jich, co je zajímavá. Děti milují listování obrázkovými

průvodci, hledání míst na mapě, vymýšlení různých tras... A i cestování samotné je pak bude mnohem víc bavit, protože budou vědět, že na ta krásná místa vlastně jedete díky tomu, že to oni naplánovali.

„Na naši společnou rodinnou dovolenou u moře jsme jeli jen proto, že se na dovolené k moři prostě jezdí. Jenže nakonec to po pár prvních dnech nikoho nebavilo. Rodiče byli otrávení z válení na pláži a my se ségrou... jsme byli otrávení z válení na pláži. Prvotní záměr byl přitom fajn. Jenže nikomu nedošlo, že už nejsme ta malá děcka, která baví si dva týdny v kuse stavět hrady z písku... Přitom by stačilo, kdybychom se společně předem dohodli na takové dovolené, která bude bavit všechny. Od té doby jsme to tak dělali vždy a v hotelu na pláži už nikdy nebyli.“

— Matouš

Buďte flexibilní a nesnažte se za každou cenu dodržet předem stanovený plán. Čím lépe dokážete reagovat na aktuální potřeby dětí i sebe, tím více vás společné cestování bude bavit. Pokud se sami cítíte unavení, nemusíte nutně děti někam vláčet a to samé platí obráceně. Flexibilní buďte i co se týká míst, která chcete vidět. S dětmi nejde vidět všechno, a co baví vás, nemusí bavit je.

Připravte pro děti (i pro sebe) zábavu, stačí mít v záloze jednoduché hry, které děti milují. Karty, slovní fotbal, čtverečkovaný papír na lodě, jméno/město, omalovánky, spousta barevných tužek, puzzle, kostky, repertoár písniček a básniček, kvízové otázky, vyprávějte pohádky, nechte děti vyprávět pohádky. To vše skoro nic neváží a dokáže zabavit na dlouhou dobu. Výhodou je cestování ve skupině s více dětmi, kde se dokážou zabavit sami navzájem. A nezapomínejte na humor, funguje totiž jako nejlepší lék proti nudě, únavě, hladu...

„Pro dvouleté dítě na Srí Lanku jsem koupila pytel hraček z kindervajíček. Byli jsme velice limitováni prostorem na hračky a tohle byl způsob, jak jich vézt hromadu. V závěru jsem jimi navíc podávala místní děti. Starší děti ocení hlavolamy, knížky na čtení, malování, zábavné hry. Platí zde ale jediné – dětem je jedno, co budou dělat, vystačí si s klacíkem v písku, ale chtějí to dělat s vámi.“ – říká naše šéfredaktorka Alena.

Vysvětlete dětem, co se kolem nich děje. Stejně jako dospělí chtějí být v obraze a rozšiřovat si obzory. Trpělivě jim odpovídejte, taky jste takoví byli. A ideálně jim na cestách vysvětlujte i věci, na které se neptají. Mnoho věcí je na cestách dobré vysvětlit dětem dopředu. Například proč jim bude za letu prskat v uších, jak tomu ulevit, i to, že divný pocit a bolest za chvíli přejde.

„Myslím, že cestování je důležité i pro děti,“ říká Tomáš Hájek. „Měly by vidět, že se jinde mluví jinými jazyky, jí se jiné jídlo a může se žít i jinak než u nás. Aby věděly, že nejsme pupek světa, že spoustu věcí neděláme úplně nejlépe.“

Zapojte děti do všech aktivit, rádi vám pomůžou se spoustou věcí. Pokud není problém jazyková bariéra, nechte je objednat jídlo v restauraci, nakoupit ovoce na svačinu, zeptat se na cestu, nebo třeba nastavit navigaci v autě. Všichni se hrozně rádi cítíme důležité a děti nejsou výjimka. U zkoušení nových věcí to platí dvojnásob. Děti zbožňují vše, co je pro ně nové, a vás pak cestování také bude mnohem víc bavit. Navíc většinu takových věcí můžete dělat společně – a to je na cestách to nejlepší. Zажijte dobrodružství.

Rodině vždycky hodně pomůže, když jde za nějakým společným cílem. Jakmile děti vidí jasný cíl – nejen to, že prostě dlouho šlapete do kopce – mají mnohem větší motivaci cíle dosáhnout.

A protože i malým raubířům občas dojde energie, je pro tyto případy dobré mít v batohu zásobu ovoce, svačinek, ale i sladkostí, které jsou výborným motivátorem k výkonu nebo zklidnění.

Myslete i na váš odpočinek. Není vaší povinností se o děti starat 24/7. Rozdělte si s partnerem „směny“, přece jen jste na dovolené a máte nárok si občas zrelaxovat. A není od věci se zabavit společně s partnerem bez dětí. Zkuste uplatit třeba kuchařku nebo si najděte někoho přes Couchsurfing.

Cestování s dětmi je dražší, než když jste cestovali s batohem sami. Ale v některých případech je lepší si připlatit. Takové čekání na letišti může být pro děti pěkně vyčerpávající, takže je často lepší pár stovek připlatit a letět prvním možným letem. Vráťte se vám to hlavně ve formě energie, které na cestách s dětmi není nikdy dost...

„Rádi cestujeme individuálně, ale všechny naše větší cesty připravovala cestovní agentka na klíč. V mnoha ohledech se její pomoc a místní zkušenost ukázala jako neocenitelná a ušetřila nám spoustu času a peněz. Především bych vypíchla krátké čekání při přestupu na letišti a seating v letadle. Věci, které člověk úplně neřeší, když letí sám nebo ve dvou, ale s dětmi nabývají úplně jiný rozměr. Není nic horšího než vyčerpané, hladové a protivné děti, které dělají scény všude, kde se objeví.“ dodává na závěr Lenka Rožánková.

Nemovitost třeba i s hypotékou není na překážku

Mnoho lidí řeší, co s nemovitostí po dobu, kdy budou na cestách. Jasně, možná máte i hypotéku. Byt, dům či výhodný podnájem, o který nechcete přijít, jsou častou výmluvou, proč nemůžete vyrazit. Mnoho cestovatelů řešilo stejný problém. A vyřešili ho, často i ve svůj prospěch. Když se problému postavíte čelem, řešení je jednoduché: prodat nebo pronajmout.

Hned se ale objeví další problémy. Co s věcmi, které doma máme? Existují firmy, které se o ně postarají. Stejně tak existují společnosti, jež za procento z nájmu zařídí vše potřebné a o celou nemovitost v průběhu vaší cesty pečují. Když se něco stane, nemusíte to řešit. Problém vyřeší někdo jiný. Ještě se k tomu vrátíme.

Ženy jsou na stejné lodi

Už jsme psali, že svět je mnohem bezpečnější a přívětivější místo, než jak ho prezentují média. Platí to samozřejmě i pro ženy, i když má mnoho z nich pocit, že je někdo znásilní hned, jak vylezou z letadla. Doufáme, že mezi ně nepatříte, ale i kdyby ano, zapomeňte na to. V mnoha zemích naopak budete mít mnohem lepší pozici než muži. Stačí dodržovat pár základních pravidel a respektovat místní kulturu.

Ale nám se to píše, že? Dvěma urostlým chlapům v nejlepších letech... Když jsme ale pro blog Travel Bible dělali rozhovor s Marťou Kročilovou, která procestovala téměř celou jihovýchodní

Asii a učila angličtinu na zapadlém ostrůvku v Indonésii, sama hned přišla s tématem ženského cestování:

Holky, když budete opatrné a budete respektovat místní zvyky, nic se vám nestane. Respektive mně se v životě nic nestalo. Nejlepší je najít si lokálního kamaráda, mít na něho číslo a být ideálně alespoň po večerech s někým místním. Když je s vámi někdo, kdo dobře zná místní prostředí, nemusíte se ničeho bát. Samozřejmě je důležité, zvláště v muslimských zemích, zbytečně neprovokovat například výstřihem. Ale to je úplný základ. Když budete na všechny příjemné, budete odpovídat s úsměvem a nebudete zbytečně podrážděné, budou se lidé chovat hezky i k vám.

Nějakou dobu jsem žila na civilizací zapomenutém ostrově a jezdila jsem tam na celkem hodně výletů, vždy jsem ale vyrazila ve společnosti někoho dalšího. Buď s druhou Evropankou, která tam se mnou pracovala, nebo klidně i s bandou místních. Pokud se někde samotné necítíte úplně bezpečně, vždy k sobě bez problémů najdete parťáka. Nebojte se cestovat!

V jiném rozhovoru pro náš blog se s námi o své zkušenosti se ženským sólo cestováním podělila i Šárka Martínková. Ráda by inspirovala ostatní holky, aby se toho nebály a vyrazily. Šárka na vlastní pěst procestovala velkou část Evropy a Jižní Ameriku, teď žije ve Švýcarsku. Dobrovolníci, připravuje women retreat a projekt pro brněnskou neziskovku.

Přemýšlela jsem, čím je ten strach z cestování u holek způsobený. Vnutí nám ho naše společnost. Všichni si myslí, že samotné ženy někdo přepadne, znásilní... Jenže to se může úplně stejně stát i v Praze nebo Brně. Ve výsledku s sebou takové cestování nese i pozitivní diskriminaci. Když jsi žena a cestuješ sama, má spousta chlapů tendenci ti pomoci – mě třeba teď ve Švýcarsku nabírají na stopu

jenom muži. Když jsem se o tom bavila s klukama, tak říkali, že muži jim tak často nezastaví a ženy se jich bojí. Vnímám to tak, že se vždycky najdou lidi, kteří ti chtějí pomoci. Myslím, že je velká chyba odjždět na cestu s pocitem strachu.

Pro mě je sólo cestování ultimátní svoboda. Když cestuješ sám, musíš se otevřít lidem. Chceš nějaký pocit sounáležitosti a najít nové přátele, takže si k sobě pustíš mnohem víc lidí, než kdybys byl s kámošem. Mně to přijde jako nejlepší škola života, vzít batoh a vyrazit někam sám. A co se stane, to se stane...

Pořád přemýšlím, jak povzbudit více žen k cestování. Stále si říkají: „Nemůžu sama, nemám na to peníze, bojím se, jsem v nebezpečí...“ A přitom to tak není. Když mám strach z neznáma, funguje pro mě couchsurfing nebo dobrovolničení. Uleví se mi, když tam o mě někdo ví, že přijíždím. Můžu se spojit s někým, kdo mě provede. Po několika prvních dnech jsem si pak mnohem jistější...

Napište si nejhorší katastrofický scénář

Pořád se bojíte? Zkuste si úplně konkrétně definovat svoje obavy, a pak proti nim buď něco udělat, nebo na ně prostě zapomenout. Poté co je sepíšete na papír, to totiž bude celkem snadné. Trochu popusťte uzdu své fantazii, je to potřeba! Vše pečlivě přečtete a položte si dvě zásadní otázky: Co proti tomu mohu udělat? Je to vážně tak zlé?

„Před odletem na Srí Lanku to u mě vypadalo nějak takto:

Co když... usnu ve vlaku. Probudím se bez batohu, foťáku, peněženky, iPadu, mobilu i pasu. Týden, než se mi podaří dostat na českou

ambasádu, budu přežívat jen na troše ovoce, které se mi podaří nakrást lidem ze zahrady, a po cestě mě navíc pokouše pes. Při příjezdu na velvyslanectví k tomu dostanu děsivý průjem, což značně zkomplikuje řešení mé již tak komplikované situace. A protože mám zpáteční letenku do Berlína, budu muset do Čech v děsivé zimě stopovat a dostanu z toho angínu. Při návratu zjistím, že se mnou tři redakce kvůli nedodání slíbených článků ukončí spolupráci a já tak budu bez práce. Na závěr pode mnou doma praskne již léta načatá noha postele.

Pojistil jsem si tedy fototechniku, uložil kopie pasu, občanky i kreditky do cloudu a vytvořil na účtě dostatečnou rezervu. Navíc jsem si uvědomil, že vždycky můžu poprosit jiného cestovatele, aby mi pár stovek na jídlo a dopravu půjčil. Jen ta noha od postele na mě stále čeká.“

— Matouš

Funguje to. Největší strach totiž často vychází právě z faktu, že nevíme, čeho konkrétně se bojíme. Strach ze tmy je typickým příkladem. Když si ale dokážete všechny bubáky konkrétně představit, začnete se jim smát. Nebo se s nimi poperete, udusíte je polštářem, zastřelíte kulíčkovkou. U cestování je to stejné.

Pro každou výmluvu existuje řešení. Dost možná vás budou lidé v okolí od rozhodnutí vyrazit na cesty odrazovat. Zasévat do hlavy další semínka strachu a pochybností. Připomeňte si předchozí řádky. Zklidněte nervy a zmírněte své obavy. Jak říká Jarda Homolka: „Kdo zůstane v klidu, zvítězí.“ Vaše budoucnost je plná exotických jídel, po kterých se sbíhají sliny, božských pláží, které obdivujete na internetu, měst, která vás vrátí zpět v čase, nebo džunglí, plných divoké zvěře. Uvidíte a zažijete to, co většina lidí zná jen ze stránek časopisu National Geographic.

4 JAK ZÍSKAT DOSTATEK PROSTŘEDKŮ NA CESTY?

Pojďme teď jednou provždy zlikvidovat mýtus, že cestování je drahé. Vezměte si papír, výpis z bankovního účtu a pěkně krok za krokem si sepište, jaké máte pravidelné výdaje. Sepište si, kolik platíte za nájem (hypotéku), za auto, televizi, rozhlas, mobil, internet a vše ostatní. Sepište si své měsíční a roční výdaje. Kolik peněz za měsíc utratíte? A kolik je to za rok? Kolik byste utratili na cestách?

Pokud bydlíte v Praze v pronajatém bytě za 15 000 Kč za měsíc, pak platíte denně 500 Kč za ubytování. To je částka, za kterou v mnoha částech světa vydržíte bydlet podstatně déle. Přidejte náklady na auto, internet, jídlo, televizi, pojištění a spočítejte si,

kolik vás stojí rok života. Dostanete se na částku, za kterou byste bez problémů mohli rok cestovat kolem světa.

Částka, kterou dáte za pronájem bytu v Praze, často v mnoha částech světa vystačí cestovatelům na velice pohodlný měsíc života se vším všudy. Možná si říkáte, že za den neutratíte víc než pár set korun. Máte pravdu, ale člověk často zapomíná na fixní náklady, jakými je právě nájem, provoz auta, internet, televize a podobné více či méně pravidelné výdaje. Kolik peněz vlastně potřebujete? Těžká otázka. Záleží na tom, kam se chcete vydat, jak dlouho chcete být na cestě a jaký standard si hodláte držet. Přesto existuje několik způsobů, jak si zjistit, kolik peněz budete potřebovat.

Představte si, že byste skutečně veškeré své denní výdaje omezili na 500 Kč za den. To je 15 000 Kč na měsíc. V ČR bohužel žije mnoho lidí, kterým musí takové peníze stačit. Pro lepší představu budeme počítat s tím, že vyděláváte kolem 30 000 Kč měsíčně, tedy tisíc na den. S takovou částkou už jste schopni postupně obletět celý svět. Pokryjete náklady na jídlo, bydlení, zábavu, výlety i dopravu na cestách. S tisícovkou na den můžete místo vysedávání doma a koukání na televizi cestovat celý rok po světě. Sen všech cestovatelů. Rok na cestě kolem světa. A ono to není dražší než život v Čechách. Tak proč sakra nevyrazit?

Vě většině zemí světa vám ale bude bohatě stačit pětistovka na den, tedy 15 000 Kč za měsíc. Potkali jsme dokonce i mnoho cestovatelů, kteří doma se svým platem sotva vyžili, a přesto se jim podařilo ušetřit dostatek peněz, aby mohli několik měsíců cestovat po jihovýchodní Asii nebo Jižní Americe. Samozřejmě jim nějakou dobu trvalo, než si na cestu našetřili. Navíc měli strach, že jim peníze nebudou stačit. Ale nečekali, až přijde ten nejlepší okamžik – uvědomili si, že to třeba nikdy nebude perfektní,

a vyrazili. I na cestách mají půjčky a hypotéky, které musí splácet a daří se jim to. Všem peníze nakonec vystačily na mnoho měsíců cestování.

I když vám na cestě dojdou peníze, máte stále dost možností, jak si je vydělat. Nemusíte si nutně vše našetřit dopředu. Můžete si vydělávat i v průběhu cestování. Ani nemusíte být živnostník, kterému jeho povolání umožňuje pracovat odkudkoli na světě. Velké množství cestovatelů pracuje v hostelech, vyučují angličtinu, pracují na farmách, sbírají ovoce nebo si najdou práci ve službách. Mít dovednost, která vám umožní vydělat si na cestě nějaké peníze, považujeme za velmi důležité. Ale takovou dovedností může být i sběr ovoce a okopávání záhonů. Hlavně se nepodceňujte. Nějakou více či méně odbornou dovednost máme všichni. Čím odbornější však je, tím jednodušeji a za kratší dobu si na další cestu vyděláte.

Ne každý chce vyrazit na roční cestu. Cílem mnoha cestovatelů je například přečkat tři zimní měsíce v teple, navštívit za tu dobu několik zemí a obrovské množství míst v tropickém ráji. Předpokládejme, že strávit čtvrt roku života v levných částech světa znamená mít našetřeno 50 000 Kč a to včetně dopravy do destinace. Pojďme je ušetřit. Nebo ne. Pojďme raději zjistit, kolik skutečně potřebujete ušetřit.

Možná už víte, kam a na jak dlouho chcete vyrazit. Kolik peněz tam utratíte za jídlo, kolik za dopravu a kolik za bydlení, vám umožní velice detailně zjistit stránky

Překvapivě přesná databáze nákladů na život ve městech na celém světě. Data na Numbeo.com pochází jak ze zkušeností samotných uživatelů, tak z různých veřejných zdrojů, jako ročenka OSN a další statistiky. Pro nás je podstatné, že na Numbeu zjistíme, kolik peněz na místě průměrně utratíme. Pokud jste si udělali přehled výdajů, víte, za co utrácíte, a asi máte i představu, kde by se dalo něco ušetřit.

Díky Numbeu zjistíte, kolik vás bude stát jídlo v restauraci a kolik v nich stojí nápoje. Pokud si budete chtít vařit, což ve většině částí světa alespoň občas doporučujeme, dozvíte se ceny základních potravin, jako je mléko, rýže, vejce, ovoce, zelenina nebo balená voda. Zjistíte i ceny jízdenek na MHD včetně měsíčních kuponů, nástupní taxu a cenu kilometrů u taxíků nebo částku, kterou zaplatíte za litr benzínu.

Když budete hledat bydlení na delší dobu, ukáže vám Numbeo průměrné ceny nájmu různých typů bytů v centru i na okraji metropole. Při pronájmu na pár měsíců se sice na uvedené ceny pravděpodobně nedostanete, ale alespoň vám poslouží jako odrazový můstek při hledání a smlouvání ceny.

Na Numbeu najdete i další zajímavá data, výše zmiňované jsou ale pro cestovatele asi nejdůležitější. Navíc můžete porovnávat dvě města mezi sebou. Vyberte Prahu a proti ní postavte například Bangkok. Zjistíte, jaké ceny se liší a o kolik procent bude život dražší nebo levnější.

Numbeo zobrazuje náklady na život jak textově, tak i graficky a jednoduše na něm zjistíte, kde jsou náklady dostatečně nízké, abyste se do destinace mohli vydat. Na nejnižší dlouhodobé

náklady na život se dostanete pravděpodobně v Indii a na Sri Lance.

	Prague	Bangkok	Difference
Restaurants	[Edit]	[Edit]	
Meal, Inexpensive Restaurant	120.00 Kč (180.82 ฿)	38.36 Kč (57.81 ฿)	-68.03 %
Meal for 2 People, Mid-range Restaurant, Three-course	600.00 Kč (904.10 ฿)	464.55 Kč (700.00 ฿)	-22.57 %
McMeal at McDonalds (or Equivalent Combo Meal)	120.00 Kč (180.82 ฿)	99.55 Kč (150.00 ฿)	-17.04 %
Domestic Beer (0.5 liter draught)	33.00 Kč (49.73 ฿)	39.82 Kč (60.00 ฿)	+20.66 %
Imported Beer (0.33 liter bottle)	40.00 Kč (60.27 ฿)	79.64 Kč (120.00 ฿)	+99.09 %
Cappuccino (regular)	42.75 Kč (64.42 ฿)	46.53 Kč (70.11 ฿)	+8.83 %
Coke/Pepsi (0.33 liter bottle)	29.13 Kč (43.89 ฿)	12.42 Kč (18.72 ฿)	-57.36 %
Water (0.33 liter bottle)	22.18 Kč (33.43 ฿)	6.27 Kč (9.44 ฿)	-71.75 %
Markets	[Edit]	[Edit]	
Milk (regular), (1 liter)	19.27 Kč (29.04 ฿)	36.33 Kč (54.75 ฿)	+88.55 %
Loaf of Fresh White Bread (500g)	20.49 Kč (30.87 ฿)	26.83 Kč (40.43 ฿)	+30.97 %
Rice (white), (1kg)	27.79 Kč (41.87 ฿)	32.74 Kč (49.33 ฿)	+17.82 %
Eggs (12)	36.91 Kč (55.61 ฿)	39.46 Kč (59.47 ฿)	+6.93 %
Local Cheese (1kg)	174.98 Kč	412.06 Kč	+135.50 %

[Nomadlist.com](https://nomadlist.com)

Služba vytvořená pro digitální nomády. Tomuto fenoménu se budeme věnovat v dalších kapitolách, prozatím vám stačí vědět, že digitální nomádi jsou lidé na volné noze (ne nutně) pracující na cestách. Nomadlist.com jim usnadňuje výběr destinace, kam se mohou přesunout. Dozví se, jaké náklady na život budou mít, kde mohou pracovat, kde se případně ubytovat nebo jak rychlý internet v dané destinaci bude.

Nomadlist ale poslouží i „běžným“ cestovatelům. Pokud někde chcete zůstat déle, Nomadlist vám řekne, kolik peněz na místě za měsíc asi utratíte. Dobrá zpráva je, že náklady digitálních nomádů jsou většinou vyšší, než sami potřebujete. Často si totiž platí místo v coworkingovém prostoru, kde mohou nerušeně

pracovat, kvůli práci preferují lepší bydlení a většina z nich jsou navíc Američané, Australané nebo Britové, zvyklí na vyšší životní standard.

Oblíbené místo nomádů je například Chiang Mai v severním Thajsku. Nomád tu podle Nomadlistu utratí kolem 13 000 za měsíc, místním lidem stačí přibližně polovina a vám se může podařit dostat se na částku kolem deseti. Při vyhledávání destinací si můžete přepínat náklady pro nomády, expaty a místní.

Nezapomeňte na rezervu

Máte spočítanou částku, kterou budete přibližně na měsíc potřebovat? Tak teď ji vynásobte krát 1,5. Vyjde vám částka, kterou byste před odjezdem měli mít na účtě, a počítejte s tím, že ji utratíte. Abyste se po návratu nedivili, že nemáte na nájem. Polovina navíc je nezbytná rezerva a pokrývá dost pravděpodobnou odchylku od vašich výpočtů. Pokud se odchýlíte na druhou stranu, budete mít po návratu radost, kolik vám zbylo.

Podle nás je více než vhodné mít na účtě dostatek peněz na zpáteční letenku a pokrytí nákladů na alespoň 14 dní v dané zemi. Myslíme teď rezervu nad rámec našetřených peněz k utrácení. Takovou, která vám na účtě zůstane do posledního dne. Většinou na ni není potřeba sahat, ale nikdy nevíte, co se může stát.

Nemáte-li na účtu dostatek peněz, můžete si zkusit půjčit alespoň pár tisíc od rodičů nebo známých. I kdybyste je měli vracet s nějakým přiměřeným úrokem, pořád je to mnohem lepší než si půjčovat od banky, nebo se ocitnout bez prostředků uprostřed Rumunska jako bezdomovec. Doporučujeme také ze stejného

důvodu vozit kreditní kartu – o tom, kterou vybrat, píšeme dále v knize.

Další věc je nezbytná rezerva v hotovosti pro případ průšvihů. Nestávají se často, ale stávají se. Mějte s sebou alespoň 50 € nebo 50 \$ a ekvivalent tisícovky v místní měně, na které až do odjezdu nesahejte – není-li to nezbytně nutné. V mnoha zemích si připravte i bankovky přesné hodnoty na úplatky.

Je dobré počítat i s nějakými výdaji na letištích, ale není to nezbytně nutné. Pokud zrovna neplánujete letět s Ryanaiem se dvěma přestupy (což generuje vysokou pravděpodobnost nehezkeho zpoždění, přičemž aerolinka vás bezostyšně nechá o hladu), většinou svačina ve formě hromady ořechů a sušeného ovoce do batohu stačí. Vodu si nemusíte kupovat, vemte si do batohu malou prázdnou láhev a napusťte si ji na záchodě po absolvování bezpečnostní kontroly.

Šetříme na cestu

Našetřit si přibližně 350 000 Kč a vypravit se na roční cestu kolem světa je pro většinu lidí hodně vzdálená představa. Tři měsíce v částech světa, kde jsou náklady na život výrazně nižší, a přesto se jedná o tropické ráje, je mnohem hmatatelnější představa. Čtvrt roku užívání si v ráji místo vysedávání doma v pošmourném počasí je z našeho pohledu nejlepší varianta. Na podobnou cestu si člověk ušetří mnohem jednodušeji, proto teď budeme počítat s touto variantou.

Základem je osekát zbytečné výdaje, které doma máte. Udělejte si v první řadě jasnou představu v tom, kde peníze utrácíte.

Pravidelné výdaje jste si už sepsali, teď ještě ty ostatní. Sledujte, kolik a za co každý den utratíte peněz. Budete překvapení, kde všude necháváte své peníze. Jsou to jen drobné. Tu padesátka za kafe, tu dvě stovky za kino, stovka na obídek, dalších několik set za večer s kamarády... Peníze, které odtékají, aniž byste si to uvědomili, vám v součtu dají překvapivě vysokou částku. Níže dáváme pár příkladů, na čem a jak se nám podařilo nejvíce ušetřit.

Jezte doma

Po prozkoumání svých výdajů zjistíte asi to samé co my. Výdaje na jídlo po restauracích jsou hodně vysoké. Zjistíte že, 500 Kč a více denně za jídlo není nic neobvyklého – 3 500 Kč za týden jen na jídle, 15 000 Kč za měsíc.

Kvalitní jídlo je pro nás základ – fastfoodům a všemu zpracovanému se obloukem vyhýbáme. Přitom kvalitně se stravovat jde i levně. Když si začnete jídlo sami připravovat, krom toho, že bude pravděpodobně výrazně kvalitnější, ušetříte neuvěřitelné peníze. Nevěříte? Podívejte se [kolik může stát kvalitní strava](#) založená na stravovacím systému Paleo/Primal. Dostáváte se na denní částku 100 až 300 Kč při občasném ulétnutí a jednom jídle v restauraci. Řekněme, že jakmile si začnete jídlo připravovat doma, utratíte za stravování průměrně 200 Kč za den. Ušetříte 2 100 Kč týdně. To je 9 000 Kč za měsíc. Naučit se vařit a připravovat si jídla doma je dovednost, kterou oceníte i na cestách, kde budete potřebovat držet výdaje na uzdě.

Zapomeňte na zbytečnosti jako sušenky nebo brambůrky. Čím více je potravina zpracovaná, tím více na ní výrobce vydělá, a tím méně z ní vaše tělo získá. Kupte si raději pár banánů

a oříšky nebo semínka. To samé platí i pro různé polotovary – možná ušetříte pět minut času, ale utratíte výrazně více a dostanete horší kvalitu. Právě vysoce zpracované potraviny jsou při nákupu to nejdražší, přitom je vůbec nepotřebujete.

Zbavte se auta

Auto je hodně drahá hračka. S narůstající životní úrovní si pořizujeme i auto. Proč? Protože proto. Auto do velké míry znamená svobodu. Kdykoli se můžete kamkoli přesunout. Jenže pokud neplánujete cestovat a přesouvat se právě autem, zvažte, jestli není rozumnější se ho zbavit. Pracujete-li z domova nebo někde, kam se bez problémů dostanete veřejnou dopravou a maximálně si o víkendu zajedete na výlet a jednou týdně nakoupit, pak vlastní auto pravděpodobně vůbec nepotřebujete.

Pokud máte auto a dojdete k závěru, že ho nepotřebujete, hurá. Prodejte ho a můžete rovnou koupit letenku a odcestovat. Z dlouhodobého hlediska navíc ušetříte spoustu peněz za benzín, pojištění a údržbu (a nová auta...). Možná víte, že auto opravdu občas musíte mít k dispozici, ani v tomto případě ho ale nemusíte vlastnit. Vyzkoušejte carsharingovou službu jako autonapul.cz, ajo.cz, hoppygo.com či car4way.cz.

I když už si spočítáte, že se vám auto skutečně vyplatí mít vlastní, stále se můžete právě díky carsharingu podělit o náklady s ostatními. Většina carsharingových společností nakupuje vlastní auta a ty dále pronajímá, ve světě se ale čím dál víc šíří právě služby, které umožňují lidem velmi jednoduše sdílet i vlastní auto. U nás tak fungují minimálně SmileCar a HoppyGo, které nejen, že lidem nabídnou vaše auto k zapůjčení, ale řeší

i havarijní pojištění a pojištění případu, kdy vám nájemce auto nevrátí. Můžete si tak snadno přivydělat desítky tisíc ročně.

Odpust'te si kávičky

Milujeme kvalitní kávu. Při psaní této knihy jsme spotřebovali doslova kila kvalitních pražených zrněk. Kupujete si po cestě do práce svou ranní dávku energie v podobě kýble kafe od Starbucks nebo v Costa Coffee? Podobné řetězce fungují na stejném principu jako velké fastfoody. Kvalita je téměř nezajímá, ale za to milují vaše peníze. Za kafe v nich zaplatíte stejně jako za oběd. Pokud u nich pravidelně nakupujete, utratíte kolem 500 Kč týdně jen za kávu.

Omezte konzumaci kávy, nebo si ji připravujte v mnohem kvalitnější podobě doma a v práci. Přípravu opravdu kvalitní kávy z prémiové pražírny zvládnete dřív, než vystojíte frontu u Starbucks, a vyjde vás na 15 Kč. Jedna taková káva denně vám v rozpočtu za měsíc udělá přibližně 450 Kč. Dvě luxusní kávy denně vás budou stát pořád jen 1 000 Kč za měsíc včetně víkendů. Když už půjdete na kávu do kavárny, raději se stavte někde, kde půjde o skutečný gastronomický zážitek a přitom vás neoškubou. My rádi vybíráme podle doporučení www.scuk.cz.

Pokud by vám náhodou domácí příprava kvalitní kávy přišla složitá, asi ještě neznáte aeropress. Tuhle vychytávku jsme si zamilovali. Stojí kolem tisícovky, kávu v něm připravíte úplně jednoduše za zhruba dvě minuty, a navíc si ho můžete brát s sebou na cesty. Můžete také zkusit vyměnit kávu za sypaný zelený čaj, případně si dát úplnou kofeinovou dietu – nebojte se, nebudete mít méně energie. Zlepší se vám totiž kvalita spánku a ve

výsledku na tom po pár dnech budete díky vyrovnaní denního režimu stejně (nebo lépe) jako s kofeinem.

Omezte alkohol

Trávit večery doma namísto s přáteli není moc přitažlivé. Vysedávání večer po barech ale dokáže udělat v peněžence větší vítr než jídla v restauracích a pití drahé kávy dohromady. Neříkáme, že byste měli přestat společensky žít. Jen si dávejte pozor, ať to na večírcích nepřeháníte s utrácením. Navíc to jde i bez alkoholu.

Sem tam vynechat nějakou akci také neškodí a rázem máte v cestovatelském rozpočtu dalších pár tisíc korun k dobru. Pokud už nutně potřebujete pít, zvažte třeba nákup většího množství vína přímo od vinaře. Za láhev výběrového moravského bílého zaplatíte v průměru 60 Kč a když se domluvíte s kamarády, možná ještě dostanete množstevní slevu. Nehledě na to, že bude o několik tříd lepší než víno za dvě stovky z Kauflandu.

Přestaňte kouřit

Pokud jste kuřák, víte, že jde o jednu z největších věcí na světě. Pravděpodobně také víte, že byste kouřit neměli. Ušetřit si na cestu může být právě tím nejlepším důvodem, proč konečně přestat. Při spotřebě jedné krabičky za den máte za měsíc našetřených 3 000 Kč. To není vůbec málo a během roku máte v kapse necelých 40 tisíc korun. Za to se dá už pár měsíců cestovat po Jihovýchodní Asii.

Způsobů a „zaručených“ rad jak přestat kouřit je na světě milion. Víme, že to není jednoduché. Ale vždycky je na tom lépe ten, kdo to vytrvale zkouší, byť i neúspěšně, než ten kdo rezignoval. Ono se to jednou povede.

„Býval jsem silný kuřák a dával mnoho let krabičku denně. Vím, jak těžké je přestat. Vždy se mi nejlépe přestávalo na cestách. Kouření je kromě fyzické závislosti hlavně zvyk, spojený s denní rutinou. Přestal jsem třeba na rok a pak opět začal. Aktuálně jsem ve stavu ne-kouření. Na cestách se každodenní rutiny změnil, a tím pádem je i menší chuť na cigaretu. Změna prostředí a návyků mi při snaze zbavit se zlovyku velice pomohly. Důležité pro mě bylo vydržet první den, pak první týden, měsíc, půlrok a rok. Ano vím, je to velice složité. Hlavní je to nikdy nevzdat.“

— Petr

V okamžiku, kdy přestanete s kouřením, začnete peníze, které by jinak šly do cigaret, ve stejném intervalu spořit bokem. Házejte si je do kasičky, nebo posílejte denně na spořicí účet. Samotná naspořená částka je velice motivující faktor. Můžete si částku rovnou promítat do počtu dní strávených v zahraničí. Pokud vás den v cizině vyjde na 500 Kč, pak máte za 5 dní nekouření naspořeno na jeden den života v zahraničí. Jen tak, protože jste prostě přestali.

Přestěhujte se

Bydlení většinou ukousne největší část našeho rozpočtu. A to často i tehdy, kdy už máme zaplacenou hypotéku – ono se to nezdá, ale údržba a topení také nestojí málo. Pozor, máme pro vás hodně nepopulární doporučení, která vám ale ušetří spoustu

peněz: nastěhujte se zpět k rodičům. Rázem šetříte až desítky tisíc měsíčně. Na pár měsíců se to většinou dá vydržet a za zábavu na cestách to stojí :-).

Pokud je stěhování k rodičům nereálné, zvažte, zda není vhodné si na nějakou dobu pořídit něco menšího. Byt 3+1 pro dva lidi je totiž opravdu velký (a drahý) luxus. Případně si najděte podnájem, přestěhujte se dále od centra, nebo využijte toho, že máte velký byt, a vezměte si do něj podnájemníka. Jestliže platíte tisíce měsíčně za bydlení, podnájemník je nejlepší volba, jak náklady zmírnit, aniž byste se museli stěhovat. Klidně to může být kamarád, to je vždy lepší varianta. Zábava zaručena.

Pronajměte pokoj na Airbnb

Pokud bydlíte v zajímavé lokalitě, zvažte, zda raději než kamarádovi nepronajmout volný pokoj na Airbnb. Je s tím sice více práce, ale můžete také výrazně víc vydělat a ještě poznat fajn lidi z celého světa. A zajímavou lokalitou zdaleka nemyslíme jen centrum Prahy. Byli byste překvapení, kam všude lidé jezdí. Můžete dokonce zkusit pronajmout třeba i zrovna nevyužívaný karavan zaparkovaný na zahradě nebo chalupu v Krkonoších. Matouš třeba bydlel v krásném karavanu v Melbourne, v Dolo-mitech zas někdo nabízel přespání na seně za pár babek.

Jak to funguje? Jednoduše. Připravíte nabídku, zveřejníte ji na Airbnb a už jen čekáte, až se vám někdo ozve. A můžete si být skoro jistí, že ozve – poptávka na Airbnb často výrazně převyšuje nabídku. V ČR to platí dvojnásob.

Podrobný návod k Airbnb hostitelství se dočtete na webu Travel Bible, přesto ale rovnou přidáme pár tipů. V první řadě si ujasněte, co vlastně nabízíte. Levné přespání pro backpackery? Nebo pěkný byt v centru Prahy, kde může celá rodina strávit dovolenou? Či snad poklidné bydlení v moravské vesnici, kde by člověk mohl napsat knihu? Zodpovězte si i na další důležité otázky: Kdo asi budou vaši nejčastější hosté? Co při bydlení na cestách nejvíce ocení? Co potřebují?

„Žádné bydlení není nafukovací. Představte si, jak by váš byt vypadal při plném obsazení. Kolika hostům můžete zajistit pohodlí, aby se nikdo necítil jako platicí černý pasažér? Ujasněte si, kolik hostů jste schopni ubytovat, a nepřepalte to,“ říká zkušená hostitelka Lenka Papřoková.

Máte jasno? Připravte podle toho nemovitost nebo její část, nafotťe pěkné fotky a sepište to všechno do slov. Klidně se inspiруйте u podobných nabídek, které už na Airbnb jsou a fungují. Poznáte to jak podle ceny, tak podle referencí. Profesionální fotky vám dokonce zdarma nafotí přímo fotograf Airbnb, stačí si domluvit schůzku. A fotky jsou opravdu VELMI důležité.

Zjistěte si také, v jakých relacích se pohybují ceny ubytování ve vaší lokalitě, a dbejte na to, abyste na začátku cenu nepřestřelili. Většina cestovatelů se totiž při výběru bydlení rozhoduje podle ceny a referencí. Reference na začátku nemáte, proto bojujte cenou a s přibývajícími hodnoceními cenu zvyšujte.

Kolik peněz vám tak přiteče do rozpočtu? Výdělek samozřejmě závisí na typu bydlení a na lokalitě. I v ČR se ale dostanete na desítky tisíc měsíčně za celý byt (s pěkným bytem v Praze i na víc), případně zhruba 5 až 30 tisíc za pokoj. Přímo na Airbnb si můžete udělat představu díky kalkulačce výdělků . Jen

nezapomeňte: Pronájem přes Airbnb je podnikání jako každé jiné a potřebujete na něj živnostenské oprávnění. Vše důležité se dočtete ve zmiňovaném článku na travelbible.cz/airbnb-hostitelstvi.

Zbavte se kreditky, později si pořídíte jinou

O platebních a kreditních kartách ještě bude řeč, ale teď vám chceme doporučit se kreditní karty zbavit. Hodně záleží na tom, jakým způsobem dokážete zacházet s vlastními financemi, a věříme, že občas vám kreditka může být k užitku, většinou ale jen nenápadně zatěžuje váš rozpočet. Kreditní karta dokáže být dobrý sluha, ale hodně špatný pán.

Kreditní karta je produkt koncipovaný primárně pro zadlužení klienta. Dokud slouží vám, je vše v pořádku. Jakmile se dostáváte do stavu, kdy z měsíční výplaty splácíte kreditní kartu, tak vás začíná ovládat. Jste jeden plat v minusu. Jste zadlužení. Zbavení se kreditní karty je dobrý krok k očištění svých financí. Být zadlužený na kreditce ještě než vyrazíte, není rozumná varianta.

Platěte v hotovosti

„Píp“ a pětistovka je fuč. Ani si to neuvědomíte. Milujeme pohodlné bezkontaktní platby, ale moc dobře víme, že ve spoření peněz vás moc nepodporí. Ztráta imaginárních čísel vás nebolí, papírové bankovky už ale z ruky dáváte neradi. Buďte chvíli oldschoolové a chodte do města vždy jen s hotovostí. Najednou

získáte mnohem lepší přehled o tom, kolik utrácíte, a začnete při nakupování opět přemýšlet.

Když už se pohodlí plateb kartou nechcete vzdát, využijte alespoň takovou, která vám pomůže snadno sledovat, za co utrácíte. Skvěle to umí Revolut, ke které se ještě dál dostaneme. K zaholení ale nejsou ani některé české banky, nám vyhovuje například mobilní aplikace Airbank.

Zbavte se televize

Už jsme to zmiňovali. Televize žere čas i peníze. Jestli platíte kabelovku, žere hodně peněz. Přelít je do úspor na cestu je to nejlepší, co můžete udělat. V dnešní době, kdy máte v zásadě neomezené možnosti sledování všech možných pořadů a seriálů online, je kolem 500 Kč měsíčně za kabelovou televizi vyhazování peněz z okna. Šest tisíc korun za rok je slušná úspora.

Pokud se bez oblíbených seriálů neobejdete, využijte streamovací služby jako [netflix](#). Jestli máte televizi a platíte televizní poplatek 135 Kč měsíčně, zbavte se jí a poplatek odhlaste. Vážně o nic nepřijdete. Z prodeje TV by také mohlo něco kápnout.

Šetřete na mobilu

Většina z nás dnes platí minimálně několik set korun měsíčně za telefon. Mnoho lidí i několik tisíc. To není málo, že? Omezte používání drahých mobilních dat na nutné minimum (ono se nic nestane, když chvíli nebudete vědět, co se děje na Facebooku) a nekonečné SMS-kování s kamarádkou raději převedte

do nějaké chatovací aplikace. I počet provolaných minut můžete snadno snížit na polovinu – stačí si vzpomenout, jaké to bylo, když jsme měli jen pevné linky. Delší hovory vyřizujte po skypu.

Jen málo lidí u nás dnes využívá retenční slevy operátorů, přitom většinou stačí jen pohrozit odchodem ke konkurenci a slevu dostanete. Například u neomezených tarifů se běžně dávají slevy ve výši kolem dvou stovek měsíčně. To je téměř dva a půl tisíce za rok. Víkend v Paříži. Pokud nejste vázáni smlouvou, nebo vám ta současná bude brzy končit, zavolejte operátorovi se žádostí o přenos čísla k jinému operátorovi kvůli výhodnější nabídce a uvidíte, co se bude dít. I kdybyste slevu nedostali, ve výsledku u jiného operátora ušetříte alespoň díky akci pro nové zákazníky.

Založte si spořicí účet

Zatímco šetříte, můžete své úspory nechat malinko povyrůst na spořicím účtě. Není to moc, ale každá kačka dobrá. Oddělením úspor od běžného účtu se vám navíc bude spořit mnohem lépe a většinou i rychleji. Metoda obálek, kterou nabízí na spořicím účtu AirBank, je naprosto geniální. Vytvořte si obálku „Spoření na cesty“ a každý měsíc do ní pošlete určené peníze hned, jak vám dorazí výplata. Nečekejte, co vám zbude na konci měsíce v peněženke. Peníze na spořicím účtu už většinou neutratíte, a tak se vám bude snáze lépe uskromňovat v běžných výdajích.

Zahajte domácí výprodej

Zbavte se všeho, co nepotřebujete. Prodejte to. Všichni máme více či méně věci, které syslíme, ale vůbec je nepoužíváme. Udělejte čistku v šatníku, prodejte elektroniku, kterou už nepoužíváte a válí se vám v šuplíku, a knihy, které je vám líto vyhodit, ale někomu by se určitě hodily. Pár hodin podobné čistky vám může přinést nemalé prostředky na cesty. Stejně se vám to doma jen válí a na cestě určitě podobné věci potřebovat nebudete. Existují i služby, které vám se vším pomohou, pokud se nechcete samotným prodejem zabývat.

Kde prodávat:

- [Aukro.cz](https://www.aukro.cz)
- [Bazos.cz](https://www.bazos.cz)
- [Sbazar.cz](https://www.sbazar.cz)
- [Trhknih.cz](https://www.trhknih.cz)

Služby, které za % z prodeje vše zařídí za vás:

- [Bazarobot.cz](https://www.bazarobot.cz)
- [Prodejtodal.cz](https://www.prodejtodal.cz)

Nechcete prodat? Půjčte to!

Možná máte doma spousty věcí, které prostě prodat nechcete, protože je jednou za čas potřebujete. Může se jednat o přívěs k autu, dětskou sedačku, party stan, karavan nebo třeba tenisovou raketu. Všechny tyto věci a mnoho dalších můžete za poplatek začít půjčovat a vydělávat na nich místo toho, aby vám ležely ladem doma. Jaké služby vám umožní půjčovat si věci navzájem?

- Mojetvoje.cz
- puj cim.to

Přivydělejte si bokem

Peníze nad rámec pravidelného příjmu vždycky potěší. Ať už jste student, nebo člověk s pravidelným, stabilním příjmem, vždy si můžete sem tam nějak přivydělat. Možností je dostatek. Starou známou jsou všemožné brigády, ale už i na českém a slovenském internetu se začínají objevovat portály s nabídkami mikroprací a mikroslužeb, které jsou pro vás zdrojem přivýdělku. Využijte pro podobnou činnost část svého volného času. Nikdy ne všechen. Odpočívat se musí. Přivýdělek před cestou je jedna možnost, ale stejně tak si můžete na dálku vydělávat i na cestách. Jaké jsou možnosti?

Jaudelam.cz a Jaspravim.sk

Weby, kde můžete nabízet konkrétní mikropráce ve všech představitelných i nepředstavitelných kategoriích. Od úpravy videa,

přes grafické práce všeho druhu až po online marketing a šílenosti jako jsou nápisy na vlastním těle. Můžete zde nabízet různé mikroslužby, ale stejně tak je i poptávat. Pokud nenajdete žádnou konkrétní, je možné si na ni zadat inzerát. Potkává se tu tak nabídka s poptávkou po mikropracích a úkolech, které zabere pár minut až hodin. Málokdy jsou to dny a déle.

„Na jaudelam.cz jsem poptávala úpravu videa, respektive loga ve videu, pro znělku do svého online kurzu Trello – Staň se mistrem nástěnkářem. Vybrala jsem si za pár dolarů znělku na vi-deohive.net, koupila a pak našla šikovného člověka na jaudelam.cz, který ji během pár hodin upravil dle mých požadavků. Měla jsem několik drobných připomínek, které se zapracovaly a znělka byla na světě. Rychle, jednoduše a efektivně. Sama jsem měla v té době plné ruce práce s dotáčením kurzu a jeho stříháním, představa, že budu řešit ještě znělku a její tvorbu by mě stála další hodiny času a nervů. Takhle jsem velice rychle dostala přesně co jsem potřebovala,“ sdílí svou zkušenost Míša Nováková.

Mezi další obdobné servery, které u nás nabízí mikropráce jsou například stovkomat.cz nebo mikrojob.cz.

[Upwork.com](https://upwork.com)

Umíte anglicky? Hurá. Máte šanci využít mnohem většího trhu a tím pádem i možnost většího přívýdělku. Upwork, respektive dříve odesk.com byl zdrojem inspirace pro vznik české služby Easytask, a nabízí tedy stejný druh služeb. Výhodou je krom práce odkudkoli i možnost vydělat více peněz. Práce pro americkou společnost bude pravděpodobně o něco lépe oceněna než

pro českou. Problém ale může být výrazně větší konkurence a tím pádem menší úspěšnost při shánění zakázek.

[Mturk.com](https://www.Mturk.com)

Mechanický Turek. Asi první web s nabídkou mikroslužeb. Dnes patří pod Amazon a je alternativou k [Upwork.com](https://www.Upwork.com).

[99designs.com](https://www.99designs.com)

Tematicky zaměřená služba pro grafiky. Lidé z celého světa využívají této služby, aby si nechali vytvořit logo, vizitky, obal knihy, leták a další věci spojené s grafikou. Pokud se zabýváte grafikou, zde si můžete ve volném čase přivydělat.

[Fiverr.com](https://www.Fiverr.com)

Na Fiverru nabízíte své služby od 5 \$. To ale neznamená, že vám při nabídce nezaplatí více. Fiverr využíváme také a například za nakódování webu jsme nedávno zaplatili v přepočtu kolem 4 500 Kč. Nabídněte své služby i zde.

O některých uvedených službách bude ještě řeč. Spoustu dalších informací pak najdete v naší druhé knížce Travel Jobs – koukněte na travelbible.cz/travel-jobs.

Sežeňte si sponzory

Předpokládám, že o crowdfundingu už jste slyšeli. V posledních několika letech se skloňuje všemi pády. Je to něco jako davové financování. Větší počet jednotlivců přispívá menším obnosem k cílové částce, většinou výměnou za nějakou odměnu. Crowdfundingem můžeme finančně přispívat na zajímavé projekty nebo na vývoj nových produktů.

Na dovolenou v tropech vám asi neznámí lidé nepřispějí, ale pokud máte v hlavě nějaký opravdu zajímavý cestovatelský projekt, zkuste to, šanci určitě máte. Například trabantí výprava Dana Příbáně a jeho přátel byla při crowdfundingu extrémně úspěšná. Na cestu přes Austrálii a JV Asii potřebovali získat 500 000, a nakonec vybrali 2,8 milionu. Uspěť můžete i bez velkého mediálního pokrytí – když vozíčkář Honza Dušek s poutníkem Petrem Hirschem rozjeli kampaň [Camino na kolečkách](#), skoro nikdo je neznal. Podařilo se jim vybrat přes 200 tisíc a nejen, že tak mohli skutečně společně na pouť do Santiaga de Compostela vyrazit, ale ještě přibrali videotým a z cesty vznikl moc povedený dokument.

Kde můžete prostředky na cestu formou crowdfundingu zkusit vybrat?

- startovac.cz
- hithit.com
- nakopni.me

Můžete to zkusit i na mezinárodní úrovni. Mezi zahraničními crowdfundingy jsou nejpobulárnější:

- kickstarter.com
- indiegogo.com
- rockethub.com
- fundrazr.com
- gogetfunding.com
- crowdfunder.com

Pokud si nejste jistí, jestli je váš projekt dostatečně zajímavý, nebo nevíte jak na to, zkuste nás kontaktovat. Pokud se shodneme, pokusíme se vám pomoci, rádi vás odkážeme na správné lidi a případně pak váš projekt budeme šířit dál!

Krom crowdfundingu samozřejmě můžete zkusit oslovit i firmy klasickou cestou. Pokud jim dokážete nabídnout dostatečně zajímavou protihodnotu (jako například propagaci), přispějí vám. Když ne penězi, tak alespoň například cestovatelským vybavením. I to za to stojí, ne?

Minimálně 10 % bokem

Na závěr kapitoly pro vás máme tu nejobyčejnější radu. Z každého výdělku si odložte minimálně 10 % bokem. Ne jen na cestu, ale i jako finanční rezervu. Je až s podivem jak málo lidí to dělá.

Jak malé povědomí o finanční gramotnosti u nás máme. Přitom odložit 10 % je z celkové částky, kterou vyděláte zlomek. Jedna desetina. Budete se mít o desetinu hůř. To určitě přežijete. Každý to přežije. Desetinu ani nepocítíte. Přitom ze čtyřiceti tisíc měsíčně je 10 % 4 000 Kč. To vám za tři měsíce ušetří celkem hodně.

„Když jsem před lety s tímto pravidlem začal, pořídil jsem si spořicí účet a jakmile mi přišla jakákoli platba na účet, vzal jsem z ní 10% a odeslal je na spořicí účet. Dnes si odesílám bokem mnohem víc. Již mnohokrát mi takto naspořené peníze pomohly, když klienti platili faktury se zpožděním nebo jsem v určitém měsíci měl nižší příjmy než výdaje. Nastavil jsem si pravidlo, kdy na spořicím účtě mám tolik, abych přežil půl roku, kdyby mi vypadly veškeré příjmy. Všechno ostatní investuju.“

– Petr

Honza Charamza s přítelkyní se v době psaní knihy zrovna chystal na cestu. Na velice dlouhou cestu, která možná nemá návrat. Zeptali jsme se jich, jak se připravovali a jak šetřili peníze:

Pokud jde o psychickou přípravu, tak se na něco podobného připravujeme asi celý náš vztah. Brzy jsme přišli na to, že život u moře je naším společným cílem, což jsme si jen potvrdili měsícem stráveným v Thajsku. Pakliže se bavíme o těch praktických přípravách, tak je to bezmála rok, co jsme se rozhodli odletět na Bali a od té doby jsme postupně najížděli na něco jako „vydělávací a šetřící mód“. Čím blíže jsme termínu odletu, tím více přitahujeme opasky a obětujeme drobné nedůležité radosti ve prospěch naší cesty. Maky tentokrát navíc využila možnosti brigády v USA, kde v podstatě jen spí a pracuje, ta holka je neskutečný dřič, umí se kousnout.

Útratu budeme minimálně zpočátku držet zkrátka. Pro začátek levné bydlení, asi guest house, než se rozkoukáme. Pak se pokusíme pronajmout si něco vlastního. Nejdříve půjde jen o pronájem skútru a základní potraviny. Stejně jako si umíme užít luxusnější podmínky, obejdeme se dost dobře i bez nich. Měsíční Thajsko nás vyšlo na cca 55 000 za oba včetně letenek a nejdražší položku tvořily placené výlety na ostrovy. Prozatím hrubý odhad měsíce na Bali máme kolem 14 000 a počítáme s výkyvy. Vždy máme rezervu.

Příprava spočívá hlavně ve vyšetření nějakých zásob. Potom koukáme, kam bychom se zhruba chtěli v dané destinaci podívat a vytvoříme si jakýsi nástřel toho, jak by cesta mohla vypadat a kolik bude stát. V tom vede přítelkyně, já strašně nerad počítám a jsem horká hlava. Sebral bych se a vystřelil vmžiku bez jakýchkoliv příprav, jsem mistr improvizace. Docela fajn se doplňujeme. Do mých osobních příprav ještě patří učení se indonéštiny.

Chceme být na cestě navěky. Respektive, rádi bychom žili někde, kde je teplo, písek, moře a klid. Odtud chceme cestovat dál. Určitě máme v plánu navštívit Nový Zéland, jsme asi jediní, kdo tam ještě nebyl, a já jsem velký fanda Pána prstenů. Dále pak Austrálie, Kuba, Singapur, Amerika, Vietnam, a pak se uvidí. Rádi objevujeme a cestování považujeme za něco jako bambuli na kulichu potřebných zážitků.

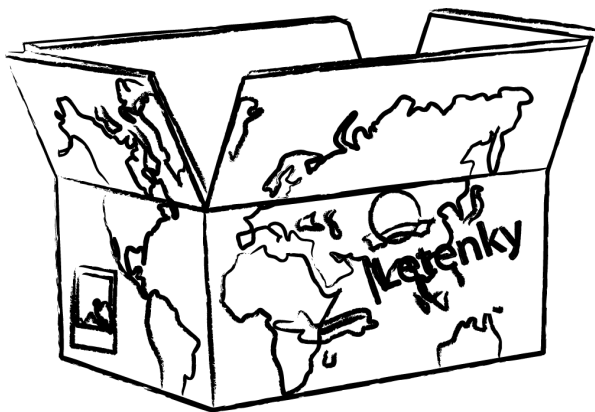
Pokud jde o práci, je nám víceméně jedno, co děláme, pakliže to není vyloženě nevýdělečná a dlouhodobě neudržitelná otročina. Zvládáme si celkem obstojně udržet pozitivní přístup i v práci, co nás zrovna nebaví, pokud víme, že to někam směřuje. Nejsnazší je sehnat práci v restauraci, baru, hotelu, to je skutečně o jednom, maximálně pár dnech hledání, a proto tím začínáme, aby bylo na život, než se rozkoukáme. Následně vymýšlíme, co podnikneme dál.

Rádi bychom se postupně dopracovali k možnosti nabízení nějakého vlastního ubytování pro turisty v kombinaci s doplňkovými službami. Dělán osm let osobního trenéra, což mohu nabízet prakticky kdekoliv, plus se mi snáze učí další pohybové aktivity. Přemýšlím o rozjetí online coachingu nebo tak. Myslím, že mám co nabídnout, jen to chce přestat trémovat z kamery. Přítelkyně je na druhou stranu velmi dobrá v té proklientské části, sklízí pozitivní feedback všude, kde pracuje, je milá, usměvavá, důsledná a profesionální. Věřím, že máme předpoklady k práci s lidmi a konkrétně tohle by nás bavilo. Hlady neumřeme.

Možností, jak si ušetřit na cestu, je opravdu hodně a pevně doufáme, že z toho, co nás napadlo, si vyberete alespoň nějakou, a cíl vyrazit se vám začne přibližovat. Ušetřit padesát nebo sto tisíc může být pro někoho příliš vysokým cílem. Rozdělte si cílovou částku na menší. Řekněte si, kolik peněz chcete měsíčně ušetřit, a toho se držte. První měsíc bude těžký, v dalších už to půjde lépe a na konci zjistíte, že šetříte víc, než jste si předsevzali. Ke konci každého dne budete vědět, že jste blíže svému cíli.

Čím víc našetříte, tím déle můžete zůstat na cestě a tím komfortnější vaše cesta bude. Teď se obětujte, abyste později byli odměněni. Až budete ležet sami na několikakilometrové pláži v tropickém ráji, plavit se na jachtě po Karibiku, nebo pojedete africkou pouští, ani si nevzpomenete na ty promarněné luxusní večere, které jste si odpustili.

5 LETENKY

Hodně lidí tvrdí, že doba levných letenek už je ta tam. Ceny leteckého benzínu se za roky vyšplhaly nahoru, aerolinky zredukovaly kapacity a navýšily všemožné poplatky. Ryanair už nelétá za cent. Najít levnou letenku je stále těžší, ale jde to. Dokonce jsme přesvědčeni, že levných letenek je na trhu naštěstí pořád víc než dost.

Jestli už nějaký ten rok létáte, asi jste si všimli, že letenky zdražují. Je to z několika důvodů. V první řadě se za posledních několik let ustálil celosvětový trh – kvůli bankrotům, strategickým partnerstvím a propojení je nyní na světě jen několik velkých hráčů. V USA létají tři velké aerolinky, Kanada má dvě a Evropu ovládá Air France s KLM a Lufthansou. Na východ od nás je situace o něco lepší, jenže arabské aerolinky mezi sebou většinou

nesoupeří cenou, ale nabízenou kvalitou. Asijské se snaží v posledních letech nabídnout lepší kvalitu a občas i ceny.

V Evropě naštěstí trh rozhybávají nízkonákladové aerolinky a začíná se pomalu oživovat. Konkurence roste, velké aerolinky musí reagovat a přizpůsobovat se. Stále více nízkonákladových dopravců jim začíná šlapat na paty i na zaoceánských letech.

Další ránou pod pás jsou ceny paliva. V roce 1996 se cena galonu leteckého benzínu pohybovala na 13 Kč, dnes za něj společnosti zaplatí kolem 71 Kč. Na takové zdražení musely aerolinky zareagovat, a promítlo se tak i na cenách letenek. I letištní poplatky za ta léta nabobtnaly a cena letenky tak opět o něco vzrostla.

Po teroristických útocích 11. září 2001 vznikly navíc nové poplatky spojené s bezpečností. Především v USA byly aerolinky kvůli zvýšení nároků na bezpečnost nuceny zrušit některé trasy a snížit frekvenci letů. Díky tomu už letadla nelétají poloprázdňá a aerolinky jsou spokojené. Jsme optimisté a věříme, že se blýská na lepší časy.

Pořád existuje dost způsobů, jak na letence ušetřit nemalé peníze, a my vám teď ty nejdůležitější ukážeme. Ať už chcete letět kolem světa, nebo jen vyrazit na týden do New Yorku, bude se vám levná letenka hodit. Čím méně za ni totiž zaplatíte, tím víc vám zůstane na samotné cestování.

Ceny se hýbou

Cena letenky se hýbe z mnoha důvodů. V zásadě není možné předvídat, kdy se cena změní, a jestli klesne, nebo stoupne.

Existují servery, které se o jistý druh predikce snaží, ale společně se na ně moc nedá. Pouze aerolinky vědí, jestli budou zdražovat, nebo zlevňovat.

Cenu letenky ovlivňují v zásadě jen čtyři věci:

- konkurence
- nabídka
- poptávka
- cena paliva

Dohromady se tomu říká faktor naplnění, který je možné zjednodušeně vyjádřit procentem naplnění kapacit letadla na konkrétním letu. Pro jeden let tak existuje klidně deset cenových tarifů – aerolinky se letadlo snaží zaplnit, ale zároveň prodat co nejvíce nejdražších letenek a maximalizovat zisk. Jakmile je faktor naplnění nízký (let není naplněn), letenky zlevní. Pokud je vysoký (let je dostatečně naplněn), ceny letí nahoru. Velké aerolinky si vyvinuly sofistikované počítačové systémy, které neustále sledují trendy a porovnávají vývoj cen. To vše v souvislosti s ročním obdobím, svátky, nákupním chováním a dalšími faktory.

Složité systémy leteckých společností jsou napojeny na GDS (Globální distribuční systémy), do nichž jsou zapojeni prodejci letenek a celý ten velký IT svět si žije svým životem. Sem tam se v systému objeví chybička, sem tam do něj někdo omylem zadá špatná data. Nejvíce chybují lidé a pak se začnou objevovat i chybové tarify s cenami, které vás ohromí.

I bez chyb ale stále najdete dost akčních letenek. Jen se k nim potřebujete dostat co nejdříve a znát pár triků. Nejlepší řešení je vytvořit si vlastního robota, který bude 24 hodin denně hlídat

ceny letenek za vás. Jakmile se objeví něco zajímavého, dá vám vědět. Dále v knize vám ukážeme, jak na to – zvládnou to i počítačově méně zdatní čtenáři, nebojte.

Obecná pravidla při nákupu letenek a porozumění systému

Selský rozum říká, že při nákupu letenky bude rozumnější zaměřit se na přímé linky než na lety s přestupem. Přímá linka bude kratší, další letiště znamená další poplatky, a tak logicky dojdeme k závěru, že přímé lety vyjdou nejlevněji. Chyba. Přímé lety lidem šetří čas, což si letecké společnosti moc dobře uvědomují, takže na ně většinou nasadí vyšší ceny než na lety s přestupem.

To se samozřejmě týká klasických aerolinek, nikoli nízkonákladových dopravců – i když i u nich jsou přestupy zajímavou možností, jak srazit cenu letenky. Nabídku letů s přestupem využívají dopravci u linek, které nejsou tolik obsazeny, aby je naplnili. Ve finále vše záleží jen na vás a na rozdílu ceny mezi přímým letem a letem s přestupem. Let, který normálně trvá tři hodiny, se může kvůli přestupu protáhnout na šest hodin, sedmnáctihodinový let může trvat 30 hodin. Ale také může být o 20 % levnější.

Na druhou stranu ale berte v potaz i fakt, že mnoho cílových destinací se bez přestupu neobejde, protože přímé lety jednoduše neexistují. Hlavně z Prahy létá minimum zaoceánských letů, takže při cestách do Ameriky i Asie budete přestupovat často. Tím pádem se vám automaticky otevírá možnost vybrat si tu nejzajímavější kombinaci.

Ceny letenek se samozřejmě výrazně liší i podle termínů, kdy chcete odletět. Proto je důležité tolik nebazírovat na konkrétních dnech a datech – čím větší volnost odletu a návratu při hledání budete mít, tím pravděpodobněji seženete levnější letenku. Pokud dopravce do dané destinace létá více než jednou denně, můžou se ceny lišit i zde. Dražší jsou samozřejmě lety v „rozumné“ časy, případně u velkých přestupních uzlů ty nejbližší jejich leteckým špičkám. Nejedná se o striktní pravidlo, ale nejdražší letenky jsou u ranních a večerních letů, v poledne se může cena letenky pohybovat níže.

Návrat zpět domů ve stejný den, případně o den později, pravděpodobně nikdo ze čtenářů této knihy nebude řešit, ale je dobré vědět, že za takové lety zaplatíte opravdu hodně. Aerolinky totiž ždímají peněženky obchodních cestujících, kteří musí doletět rychle tam, vyřídit obchod a letět zpět. Nemají na výběr, takže musí vysokou cenu zaplatit, ať se jim to líbí, nebo ne. Výrazně levnější jsou proto často lety, kdy v destinaci zůstáváte přes víkend. Naopak v případě dálkových letů patří odlety a přílety o víkendu k těm nejdražším.

Tip pro obchodní cestující:

Pokud létáte často na poslední chvíli obchodně a řešíte ceny letenek, zkuste křížové lety (cross flights). Řekněme, že potřebujete letět 5. 10. z Prahy do Bruselu a druhý den zpět. Další týden ale letíte znovu, 10. 10. tam a 11. 10. zpět. Namísto dvou letenek 5.–6. 10. a 10.–11. 10. můžete koupit letenku 5.–11. 10. Praha–Brusel a druhou letenku 6. 10.–10. 10. Brusel – Praha. Taková letenka může vyjít levněji a je jedno, jak lety nastoupíte a proletíte. V obou případech jsou proletěny všechny segmenty. V případě pouze jednosměrných letů často obchodní cestující využívají

nákupu zpáteční letenky s tím, že druhý segment (zpět) neproletí. Přesto se taková letenka vyplatí, protože je často levnější než jednosměrná.

Knihovací třídy

Už jste někdy hledali letenku přes internet? Předpokládáme, že ano. Všimli jste si toho, že jeden a ten samý let můžete koupit v několika cenových variantách? Nemyslíme teď rozdíly mezi jednotlivými vyhledávači, ale v rámci jednoho jediného. Na váš dotaz se zobrazí velké množství nabídek, a když je začnete prohledávat, zjistíte, že zcela identický let si můžete koupit za 10 000, ale třeba také za 30 000. Jak je to možné?

Určitě víte, že letadla mají krom economy třídy také business a první třídu. To ale nejsou jediné tři kategorie ovlivňující cenu. Letecké společnosti pracují s obrovským množstvím takzvaných knihovacích tříd, které se od sebe z hlediska tarifu značně liší. Nejlevnější letenky mají svou vlastní knihovací třídu a omezuje je mnoho pravidel. Nemůžete je vrátit ani vyměnit, nezměníte datum odletu. Se stoupající cenou letenky se uvolňují pravidla a získáváte více flexibility. V té nejdražší variantě (pořád mluvíme o economy třídě) se můžete klidně rozhodnout hodinu před odletem změnit termín a nebude vás to stát vůbec nic navíc. Krom toho, že jste za samotnou letenku zaplatili pěkný balík :-).

Knihovací třídy v letadle	
Economy třída	Y, B, M, H, N, G, I, K, L, O, Q, R, S, T, U, V, W, X
Business třída	C, J, D, I, Z
První třída	F, A, P, R

Knihovací třídy Y a B

Tyto dvě knihovací třídy jsou většinou zcela flexibilní a také nejdražší. Máte tak možnost letenku měnit, ale zaplatíte za ni hodně peněz.

Knihovací třídy M, H, N

Tyto tři třídy jsou už nějakým způsobem omezeny, ale pořád patří mezi dražší. Každá společnost si přitom definuje omezení podle sebe, musíte proto vždy pročítat její pravidla. V jedné z těchto knihovacích tříd už občas můžete narazit na cenově výhodný tarif, případně na flexibilní letenku, která je jen o pár korun dražší než nejlevnější knihovací třídy.

Knihovací třídy G, I, K, L, O, Q, R, S, T, U, V, W, X

Letenky v těchto třídách patří mezi nejlevnější. Některé jsou omezené více, jiné méně, každopádně u nich máte šanci najít nejlepší cenu.

Pokud si nejste jisti odletem a návratem, nebo prostě z jakéhokoli důvodu potřebujete flexibilitu, sáhněte k letenkám v knihovacích třídách, které vám potřebné změny umožní. Jaké možnosti a omezení letenka ve vaší knihovací třídě obsahuje, zjistíte na stránkách dopravce, přičemž konkrétní třídu se u většiny prodejců dozvíte ještě před objednáním.

Ukázka knihovací třídy u prodejce letenek [Expedia.com](https://www.expedia.com)

[Hide flight details](#)

8:35pm → 10:30pm 1h 55m

From Prague (PRG) to Belgrade (BEG)

Etihad Airways 6035 Operated by Air Serbia

ATR 72

Economy/Coach (M)

Seats

[Preview availability](#)

Total distance

462 mi

V případě, že váš prodejce knihovací třídu neuvádí, můžete využít Google ITA Matrixu (matrix.itasoftware.com). Když prostřednictvím tohoto nástroje dohledáte destinaci, která vás zajímá, uvidíte v detailu knihovací třídy jednotlivých letů přehledně zobrazeny.

Prague (PRG) to Bangkok (BKK) — Thu, Oct 8							
	Prague (PRG) to London (LHR) — Thu, Oct 8					Economy (S)	
	British Airways 853	Dep: 7:00 am Layover in LHR	Arr: 8:05 am	2h 5m 7h 45m	Airbus A320		
	London (LHR) to Bangkok (BKK) — Thu, Oct 8					Economy (Q)	
	British Airways 9	Dep: 3:50 pm	Arr: 9:35 am Fri, Oct 9	11h 45m	Boeing 777		
Bangkok (BKK) to Prague (PRG) — Thu, Oct 22							
	Bangkok (BKK) to London (LHR) — Thu, Oct 22					Economy (O)	
	British Airways 10	Dep: 11:40 am Layover in LHR	Arr: 6:35 pm	12h 55m 12h 55m	Boeing 777		
	London (LHR) to Prague (PRG) — Fri, Oct 23					Economy (S)	
	British Airways 854	Dep: 7:30 am	Arr: 10:30 am	2h 0m	Airbus A320		
Cost per passenger (including taxes & fees)				Kč13,618.00			
Total cost for 1 passenger				Kč13,618.00			

Jakou cenu můžete očekávat?

Začínající cestovatelé si často kladou otázku, za kolik seženou do konkrétní destinace letenku. Zda cena, kterou najdou, je už minimum, nebo se mohou dostat i níže. Pokud tápete, využijte jednoduchý trik, jak se dotázat na výhodné ceny letenek v minulosti. Řekněme, že chcete letět do Thajska a netušíte, za kolik je možné takovou letenku pořídit. Pomůže vám Google. Zadejte do vyhledávače dotaz: „*Thajsko za site:cestujlevne.com*“ – Google bude hledat slovní spojení „Thajsko za“ a díky operátoru site: omezíte výsledky vyhledávání pouze na stránky cestujlevne.com, kde je akčních nabídek a letenek do Thajska spousta. Jednoduše tak zjistíte, že relativně „běžná cena“ letenky do Thajska se pohybuje kolem 10–12 tisíc korun. V případě hodně dobré ceny, které ale už většinou lze dosáhnout pouze díky chybovému tarifu, se dostáváme na rozmezí 5 až 10 tisíc korun. Pokud máte přibližný termín, kdy se hodláte do Thajska vydat, není úplně rozumné na chybové tarify spoléhat, protože je nelze předpovídat. Výsledky pak mohou vypadat třeba takto:

Thajsko: letenky do Bangkoku (i červenec) - 8.516 Kč

cestujlevne.com/thajsko-letenky-bangkoku-cervenec-8-516-kc/ ▼

23. 5. 2014 - Mimo letů na Srí Lanku a Maledivy můžete využít taktéž open-jaw tarifu k cestě do **Thajského** království. Ačkoliv jsou média plná dramatických ...

Thajsko: letenky na Phuket i do Bangkoku - 11.333 Kč

cestujlevne.com/thajsko-letenky-phuket-bangkoku-11-333-kc/ ▼

28. 6. 2014 - Průzračné moře, bílé pláže s kotvícími loďkami a zátiší v podobě vysutých skal, to je **Thajsko**. Letenky na Phuket či do Bangkoku lze zakoupit od ...

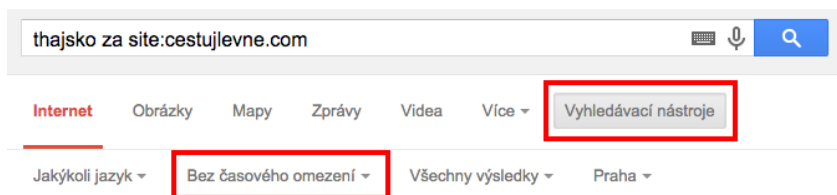
Z Prahy do Thajska v aktuální sezoně - 10.786 Kč

cestujlevne.com/prahy-thajska-aktualni-sezone-10-786-kc/ ▼

20. 1. 2014 - Víza do **Thajska** nejsou potřeba, bezvízový styk platí pro pobyt do 30 dní. V případě Singapuru a Hongkongu je pobyt prodloužen na 90 dní.

Věčná otázka: Kdy koupit?

Těžko odpovědět. Někdy získáte letenku v akční ceně půl roku dopředu, jindy zase dva týdny před odletem. Obecně ale platí, že **dva až tři měsíce před odletem** se ceny letenek pohybují v nejlepší cenové hladině. To se samozřejmě netýká chybových tarifů, kde už vůbec není možné předpovědět, jestli a případně kdy vzniknou.

Pokud přemýšlíte, zda letenku koupit už teď, nebo třeba ještě měsíc počkat, opět vám pomůže Google. Řekněme, že chcete letět do Thajska někdy v zimních měsících, a je zrovna listopad. Položte zcela identický dotaz jako v prvním případě, kdy jsme se snažili zjistit určitou cenovou hladinu do dané destinace, tedy „Thajsko za site:cestujlevne.com“ (nebo jiný server s nabídkou akčních letenek). V pravé části pod oblastí, kam zadáváte dotaz, si všimněte tlačítka „Vyhledávací nástroje“. Když na něj kliknete, rozbalí se vám další možnosti, jejichž prostřednictvím můžete upřesnit svůj dotaz. Kliknutím na „Bez časového omezení“ můžete omezit dotaz na výsledky z konkrétního data. Je tak možné podívat se rok zpětně, jaké byly ceny letenek v listopadu, prosinci a lednu.

Výsledky pak ukazují nabídky ve vámi vymezeném období tak, jak je to vidět na obrázku níže. To vám velice pomůže v rozhodování, jestli kupovat už nyní, nebo počkat.

Je to za námi. Jaký byl rok 2014 a co máme v plánu na 2015?

[cestujlevne.com/je-za-nami-jaky-byl-rok-2014-co-mame-v-planu-na-2015/](#) ▾

31. 12. 2014 Thajsko z Pardubic – 5.990 Kč přečteno: 47.988; Ruská krize a Thajsko z Prahy – 8.350 Kč přečteno: 43.307; Ještě jednou Emirates z Prahy – 9.240 Kč ...

Levné letenky do Bangkoku, Saigonu a Colomba - 11.999 Kč

[cestujlevne.com/levne-letenky-bangkoku-saigonu-colomba-11-999-kc/](#) ▾

24. 1. 2015 Zpáteční letenku z Prahy na Srí Lanku nebo do Thajska či Vietnamu zakoupíte již za 11.999 Kč. Cena letenky zahrnuje jedno odbavené zavazadlo o maximální ...

MEGA! zpáteční letenky do Thajska z Pardubic - 5.990 Kč

[cestujlevne.com/mega-silvestr-cela-sezona-v-thajsku-z-vidne-9-999-kc/](#) ▾

22. 12. 2014 Snížený zájem o ruské služby mohou znovu využít především cestovatelé ve svůj prospěch. Aktuální snížení cen letenek dopravce Transaero na lince z Vídně ...

Ruská krize a letenky z Prahy do Thajska za 8.350 Kč

[cestujlevne.com/ruska-krize-letenky-z-prahy-thajsku-za-8-350-kc/](#) ▾

16. 12. 2014 Vydejte se například na Maledivy nebo do Thajska za 8 tisíc případně do dalších destinací v jihovýchodní Asii. Hitem jsou také letenky na Kubu za 11.680 Kč.

Proč koukat do výsledků rok zpětně? Protože cenové akce aerolinek se na uvedené termíny s železnou pravidelností rok co rok opakují. Poté co projdete první dvě stránky s výsledky vyhledávání, získáte velice slušný odhad, zda je lepší kupovat v listopadu, prosinci nebo až v lednu. Chybové tarify a různé neopakovatelné vlivy (jako v tomto případě pád rublu) poznáte snadno.

Slyšeli jste cestovatelské slovo boží. ~~Ámen~~ LETADLO. Můžete jít...

Ani náhodou! Travel Bible teprve začíná! Čeká tě ještě mnoho stran kvalitního čtiva. Po přečtení celé knihy pro tebe bude cestování hračka. Staneš se expertem na letenky a budeš vědět, jak ušetřit desítky procent za bydlení, jídlo, dopravu i zábavu.

Co ještě?

- Usnadníme ti samotnou přípravu na cestu,
- poradíme s očkováním a doporučíme vhodné pojištění,
- dozvíš se, jak chytře využít vlastní bydlení, komu svěřit psa nebo jak jednoduše uschovat či rozprodat své věci,
- ukážeme ti, jak vybírat z bankomatů na celém světě co nejvýhodněji,
- dočteš se, jak si na cestách přivydělat,
- poradíme, co na cesty zabalit tak, abys nemusel vláčet těžké kufry. Naučíš se, jak putovat dlouhé měsíce s jedním batohem nebo jak všechno dostat do příručního zavazadla.

Máme pro tebe i tipy na internet a volání v zahraničí, základní bezpečnostní pravidla i způsob, jak objevit skutečně unikátní místa. Moc dobře víme, že mnoho cestovatelů láká cesta kolem světa, a samozřejmě se dostaneme i k tomuto tématu. Mimo jiné ti poradíme, jak sehnat letenku kolem světa za méně než 30 tisíc a jak ji co nejlépe využít. A protože každého občas baví užívat si luxusu, zjistíš i to, jak se mít jako král, a přitom za to neutratit celý roční plat.

Ukážeme ti také, že je možné cestovat a pracovat zároveň, a přidáme praktické návody a zkušenosti, jak toho dosáhnout. Je při tom celkem jedno, jestli jsi zaměstnanec v korporátu, nebo podnikatel na volné noze. Závěr knihy věnujeme možnostem, jak si díky zážitkům, fotkám a videím z cest vydělat na objevování dalších zemí. Stát se profesionálním cestovatelem.

Travel Bibli koupíš na travelbible.cz/go/kniha

Můžeš si vybrat mezi elektronickou verzí a tištěnou, ke které od nás na webu dostaneš automaticky i tu elektronickou.

A knihou to nekončí. Součástí balíčku je i vstup do členské sekce božích cestovatelů. Tam společně s dalšími kolegy světoběžníky přidáváme nové vychytávky a potřebné aktualizace nástrojů, služeb a triků v knize. Občas zveřejníme i triky, které už jsou trochu na hraně, a raději jsme je do knihy nedávali. Díky členství získáš také slevy na produkty i služby pro cestovatele, ať už od nás, nebo dalších českých firem. A hodit se bude i uzavřená diskuzní skupina na Facebooku, kterou poctivě moderujeme a sami rádi odpovíme na dotazy.

Přidej se k nám a objednávej na travelbible.cz/go/kniha.

Ukázka ti je málo? Stále váháš? Přečti si náš boží blog na travelbible.cz/blog. Najdeš tam mimo jiné další ukázky z téhle knihy i spoustu tipů & triků zdarma.

Něco ti není jasné? Napiš nám do zprávy na kniha@travelbible.cz – rádi vysvětlíme, co bude potřeba! I rozhršení přidáme.